

Edukacja techniczno-informatyczna to nowoczesny szerokoprofilowy kierunek dający absolwentom wiele możliwości

Z dr. hab. Maksymilianem Gajkiem, prof. PO, kierownikiem Zakładu Techniki Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii, rozmawia Krystyna Duda

– Właśnie kończą studia pierwszy studenci kierunku edukacja techniczno-informatyczna, kierunku, który Pan tworzył i patronował mu od początku. Ile osób otrzyma dyplom, a ilu studentów aktualnie studiuje na *et-i*?

– Początek pytania, aczkolwiek dla mnie bardzo miły, nie do końca oddaje „historyczną prawdę”. Otwarcie tego kierunku (a ściślej mówiąc *wychowania technicznego*) ze strony władz rektorskich patronował pan prof. Skubis, a ze strony IMFiCh pan prof. Szymura.

Posługując się liczbami, na ostatnim roku studiów w chwili obecnej mamy czterdziestu studentów, z czego na specjalnościach *administrowanie energią elektryczną 10, informatycznych systemach zarządzania 15* i również 15 osób na *inżynierii środowiska pracy*.

Aktualnie na kierunku *et-i* studiuje łącznie na wszystkich latach 332 osoby. Jako wyraz dynamiki przyjęć na ten kierunek mogę powołać się na poniższe dane.

W roku akademickim 2000/2001 na kierunek *wychowanie techniczne* przyjęto 57 studentów, w latach następnych liczba chętnych przekraczała już 100. Przy czym w roku 2004/2005 kandydatów mieliśmy więcej niż zakładał limit przyjęć (152) ostatecznie przyjęte zostały 134 osoby.

– Jak przygotowany został absolwent, jakie szanse mają inżynierowie *et-i* na lokalnym rynku pracy?

– Odpowiadając na to pytanie zmuszony jestem wystawić ocenę sobie i zespołowi, który realizuje zajęcia na tym kierunku. Wydaje się, że zrobiliśmy to, co było możliwe w aktualnych warunkach. Opracowywane po wielokroć plany studiów spełniają wszystkie wymogi

w zakresie standardów kształcenia narzucone przez MENiS zarówno w zakresie przedmiotów kształcenia, jak i ich treści programowych. Staraliśmy się również spełnić wymogi FEANI, co w przyszłości może skutkować prawem do ubiegania się o tytuł inżyniera europejskiego.

Podjęliśmy próbę stworzenia systemu ułatwiającego pracę studenta i przez naszych młodych pracowników technicznych opracowane zostały dwa systemy internetowe. Pierwszy z nich to Internetowa Biblioteka Materiałów Dydaktycznych pracująca w systemie Intranetu (znajduje się w budynku przy Ozimskiej 45 oraz Luboszyckiej 9a), drugi to System Informacyjny typu Newsletter dla pracowników, głównie Zakładu Techniki, ale korzystają z niego również inni pracownicy IMFiCh.

Pierwszy z wymienionych wyżej stanowi biblioteczkę materiałów dydaktycznych przygotowywanych przez nasz zespół, a pomocnych

w realizacji zajęć, dostępny jest dla studentów w godzinach pracy pracowników technicznych, drugi zaś pozwala na szybki i pewny kontakt z pracownikami zakładu w zakresie najszerzej pojętej informacji. Opracowany został głównie z tego powodu, iż nasz zakład zlokalizowany jest w dwóch miejscach.

Od trzech lat mamy stronę internetową dla kierunku, a od dwóch funkcjonuje strona Zakładu Techniki. Oczywiście mam świadomość, że stanowi to już standard na wielu uczelniach i jednostkach naukowych i gospodarczych, ale podkreślam ten fakt w kontekście działań zmierzających do poprawy jakości studiowania. Na stronie tej (bardzo często uaktualnianej) umieszczamy wszelkiego rodzaju informacje, materiały i komunikaty dla studentów niezbędne do realizacji programu studiów.

Mówiąc o przygotowaniu do pracy nie sposób nie wspomnieć o uprawnieniach nauczycielskich,

które nabywa nasz absolwent. Programy studiów spełniają również (mówię również, gdyż mamy przecież do czynienia ze studiami inżynierskimi) wszystkie kryteria standardów kształcenia nauczyciela zarówno w zakresie przedmiotów, jak i wymaganych praktyk pedagogicznych. Specjalnie podkreśliłbym zagadnienie praktyk pedagogicznych jako niezwykle istotne w procesie przygotowania absolwenta do pracy, ale również jako złożony problem natury organizacyjnej. Obecnie realizujemy praktyki w dwóch formach. Pierwsza z nich to praktyki śródroczne, realizowane w 6 szkołach na terenie miasta Opola. Ze szkołami tymi Politechnika Opolska podpisała umowę o współpracy, a są to: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5, Publiczne Gimnazjum nr 2 im. W. S. Reymonta, Publiczne Gimnazjum nr 4 im. J. Kochanowskiego, Zespół Szkół im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Zespół Szkół Zawodowych im. St. Staszica oraz Zespół Szkół Elektrycznych im. T. Kościuszki. Praktyki wakacyjne realizowane zaś były w 40 szkołach na terenie Polski. Na potrzeby praktyk zakład opracował bardzo szczegółowe wytyczne i założenia, zamieszczone w drukowanym – zresztą przez uczelnię – Oficyne Wydawniczą – dzienniku praktyk. Taka forma przygotowania studenta do praktyk pedagogicznych – moim zdaniem najczęściej

spotykana na uczelniach – pozwoliła na znaczącą poprawę organizacji tej formy pracy studenta oraz usprawniła sposób jej oceniania. Ze względu na kolejną zmianę programu studiów opracowano nowelizację założeń i organizacji praktyk.

Celowo poświęciłem tak dużo uwagi przygotowaniu praktyk, ale jeśli kiedykolwiek ktoś podobne praktyki organizował, zrozumie ogrom trudności z tym związanych, a dodam wykonywanych przez nasz zakład w ramach normalnych obowiązków.

Z przyjemnością chciałbym podkreślić, iż wszystkie sygnały dochodzące z placówek, w których praktyki odbywali nasi studenci są bardzo pochlebne. Nauczyciele podkreślali sumienność, kulturę, pracowitość i merytoryczne przygotowanie studentów i vice versa, praktykanci wysoko oceniali przydatność praktyk tego typu w procesie kształcenia nauczycieli, jak i życzliwość nauczycieli-opiekunów. Praktyka pozwoliła również na zwerifikowanie stosunku do zawodu nauczyciela u większości studentów, czego efektem są wstępne rozmowy w sprawie podjęcia pracy w tym zawodzie. Jest to oczywiście jedna z wielu możliwości.

– Czy absolwenci studiów inżynierskich mogą uzupełniać wykształcenie na studiach magisterskich?

– Na to pytanie nie jestem w stanie dać precyzyjnej odpowiedzi, a składa się na to kilka przyczyn. Przygotowaliśmy oczywiście program kształcenia dla studiów inżynierskich (zaocznych) jednakże jak myślę względy społeczne, może i ekonomiczne, a może i inne, spowodowały, iż z powodu braku ekonomicznie uzasadnionej liczby kandydatów studiów nie uruchomiono. Nie omawiając szczegółowo przyczyn, dla których tak się stało, myślę, że w przyszłości ta tendencja ulegnie zmianie. Ocena społeczna absolwentów, jak i ich oddziaływanie w środowiskach pracy spowodują napływ kandydatów.

Jakby rozszerzając odpowiedź na to pytanie, Zakład Techniki opracował ofertę kształcenia w postaci studium podyplomowego umożliwiającego nabywanie uprawnień nauczycielskich. Obecnie dyskutujemy nad szczegółami organizacyjnymi i technicznymi, a gotową ofertę przedstawimy w nowym roku akademickim.

Nasi studenci korzystają również z innych form uzupełniania wykształcenia (czy też poszerzania doświadczeń). W ramach programu SOCRATES/ERASMUS dwoje z nich skorzystało z możliwości semestralnego wyjazdu do Hiszpanii i Szkocji. Być może dwie osoby w stosunku do liczby wszystkich studentów politechniki korzystających z tej formy kształcenia to niewiele, jednakże biorąc pod uwagę fakt, iż po raz pierwszy prowadzimy piąty rok tego kierunku, myślę, że jest to wcale nieźle.

– Kierunek ten formalnie przyporządkowany został Wydziałowi Elektrotechniki i Automatyki, czy jest to docelowe usytuowanie?

– Tak sformułowane pytanie wymaga ode mnie „wyjścia przed orkiestrę”, o ile znam strategię rozwoju i realia funkcjonowania PO, to wydaje mi się, iż powstanie tego kierunku służyć miało pewnym przekształceniom organizacyjnym. Na skutek różnych przyczyn w chwili obecnej powody te stały się nieaktualne. Nie umiem powiedzieć na dziś, czy do tych przekształceń organizacyjnych władze uczelni zechcą jeszcze wrócić. Omawiając nieco szerzej sprawę kierunku szerokoprofilowego jakim jest *et-i*, pragnę powiedzieć, że sprawa

Od lewej: J. Skubis, S. Wolny, M. Gajek

wa jest dość złożona, szczególnie na Politechnice Opolskiej – powodów jest kilka, z których wymienię tylko dwa, moim zdaniem najistotniejsze.

Systemy organizacyjno-merytoryczne jakie funkcjonują na naszej politechnice preferują kierunki merytorycznie zbliżone do profilu jednostek prowadzących je. Utrudnia to tworzenie takich kierunków jak *et-i*, gdyż implikując konieczność zlecenia znacznych ilości zajęć dydaktycznych poza jednostką prowadzącą, co pogarsza wyniki ekonomiczne jednostki prowadzącej, zmniejszając tym samym możliwości inwestowania w kierunek.

Kolejny powód to baza, jak już wspominaliśmy historycznie rzecz biorąc kierunek *et-i* przekształcił się z wychowania technicznego, i w większości znanych mi przypadków funkcjonuje w uczelniach, które wspomniane wychowanie techniczne prowadziły od lat kilkunastu. Skutkuje to przekształcaniem istniejącej już bazy, a nie tworzeniem nowej struktury pracowni i laboratoriów. Sytuacja na Politechnice Opolskiej jest diametralnie różna, bazę tworzymy praktycznie od początku.

– Jak przedstawia się baza laboratoryjna kierunku, jednym słowem, co czeka kandydata, który zdecyduje się na wybór kierunku **edukacja techniczno-informatyczna**?

– Odpowiedź na to pytanie należałoby podzielić na dwie części. Baza laboratoryjna systematycznie jest tworzona, modyfikowana i dostosowywana do potrzeb kształcenia. Stan posiadania Zakładu Techniki jest więcej niż skromny. Z większych inwestycji otrzymaliśmy do dyspozycji jedno piętro budynku przy ulicy Luboszyckiej 9a. Prowadzone są również rozmowy nad zagospodarowaniem piwnic w tymże budynku celem dostosowania ich do prowadzenia zajęć laboratoryjnych. To pociąga

jednak konieczność znacznych nakładów finansowych.

Zajęcia odbywają się również w dwóch laboratoriach pozostających w gestii zakładu przy ulicy Ozimskiej 45. Pozostałe laboratoria udostępniają Zakłady Fizyki, Matematyki, Chemii, Katedra Elektroenergetyki Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, Wydział Mechaniczny oraz Wydział Budownictwa. Na prezentowanych fotografiach przedstawiliśmy po jednej z pracowni charakterystycznej dla prowadzonych specjalności.

Jak widać, powyższe realia skutkują określonymi trudnościami techniczno-organizacyjnymi z finansowymi łącznie, jeśli nie przede wszystkim. Biorąc pod uwagę pięcioletnie doświadczenia związane z prowadzeniem tego kierunku, wydaje się, że można przedyskutować formę i sposób jego prowadzenia właśnie w kontekście omawianej specyfiki. Być może inne, mieszane systemy organizacyjne czy finansowe, bądź inna lokalizacja pozwoli na bardziej komfortową pracę.

Myszę, iż przy okazji dyskusji nad formą działania i funkcjonowania kierunku nie uniknie się rozmów o znaczącym jego doinwestowaniu.

Mimo trudności i problemów, o których mówiłem, z całym przekonaniem polecałbym studiowanie na naszym

Ciąg dalszy na stronie 9

Dziewiętnaste w kadencji posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej odbyło się 19 stycznia 2005 r. według zaproponowanego przez prowadzącego obrady rektora **Piotra Wach**a, do którego obecni nie wnieśli zastrzeżeń, uzupełniając jedynie sprawy osobowe o punkt 1.2

1. Sprawy osobowe:

1.1. wyrażenie zgody na wystąpienie rektora do ministra edukacji narodowej i sportu z wnioskiem o mianowanie prof. dr. hab. inż. **Wojciecha Skowrońskiego** (WB) na stanowisko profesora zwyczajnego

1.2 Wyrażenie zgody na przedłużenie zatrudnienia na stanowisku adiunkta dr. inż. **Józefowi Gigłowi** (WB) – o 9 lat z dniem 1 grudnia 2004 r.

1.3. zaopiniowanie wniosków o mianowanie dyrektorów i zastępców dyrektorów instytutów oraz kierowników zakładów na WEiA

1.4. zatwierdzenie członków Uczelnianej Komisji Wyborczej

1.5. zatwierdzenie zmian w składzie osobowym Komitetu Redakcyjnego Wydawnictw PO

2. Sprawy dydaktyczne:

2.1. uchwalenie Regulaminu przyznawania studentom kończącym studia w Politechnice Opolskiej miana wyróżniającego się absolwenta, zgodnie z § 35 ust. 4 Regulaminu studiów

3. Sprawy finansowe:

3.1. informacja JM Rektora w sprawie korekty planu rzeczowo-finansowego Uczelni na 2004 r.

4. Komunikaty, zapytania i wolne wnioski

5. Zatwierdzenie sprawozdania z posiedzenia Senatu PO w dniu 15 grudnia 2004 r.

Rozpoczynając obrady rektor prof. Piotr Wach wręczył mianowania na stanowiska profesora nadzwyczajnego w PO na czas określony dr. hab. inż. **Tomaszowi Boczarowi** (WEiA) dr. hab. inż. **Michałowi Ferencowi** (WM) dr. **Zdenkowi Szczyrbie** (WWFiF). Poinformował także senatorów o przyznaniu prof. **Jerzemu Skubisowi** Srebrnego Lauru Umiejętności i Kompetencji w kategorii: wynalazek w dziedzinie produkcji i technologii przez Kapitułę Laurów.

Następnie realizując przyjęty porządek obrad Senat PO:

Ad. 1

– wyraził zgodę na wystąpienie rektora do ministra edukacji narodowej i sportu z wnioskiem o mianowanie prof. dr. hab. inż. **Wojciecha Skowrońskiego** na stanowisko profesora zwyczajnego.

– Senat Politechniki Opolskiej, zgodnie z § 60 Statutu PO, nie wyraził zgody na przedłużenie zatrudnienia na stanowisku adiunkta dr. inż. **Józefowi Gigłowi**.

– pozytywnie zaopiniował powołanie, z dniem 1 lutego 2005 r. na stanowiska dyrektorów i zastępców dyrektorów instytutów wewnątrzwydziałowych na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki następujących pracowników:

INSTYTUT AUTOMATYKI I INFORMATYKI

Dyrektor – dr hab. inż. **Ryszard Rojek**, prof. PO

Zastępca dyrektora – prof. PO – dr hab. inż. **Włodzimierz Stanisławski**, prof. PO

INSTYTUT ELEKTROENERGETYKI

Dyrektor – prof. dr hab. inż. **Jerzy Skubis**

Zastępca dyrektora – dr inż. **Jolanta Dąbrowska**

INSTYTUT UKŁADÓW ELEKTROMECHANICZNYCH I ELEKTRONIKI PRZEMYSŁOWEJ

Dyrektor – prof. dr hab. inż. **Piotr Wach**

Zastępca dyrektora – prof. dr hab. inż. **Marian Łukaniszyn**

INSTYTUT ELEKTROWNI I SYSTEMÓW POMIAROWYCH

Dyrektor – prof. dr hab. inż. **Zdzisław Kabza**

Zastępca dyrektora – dr inż. **Sławomir Zator**

– Senat pozytywnie zaopiniował powołanie z dniem 1 lutego 2005 r. na stanowiska kierowników zakładów w instytutach wewnątrzwydziałowych na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki następujących pracowników (tabela).

– Senat Politechniki Opolskiej, zgodnie z § 2 ust. 4 Regulaminu Wyborczego, zatwierdził skład Uczelnianej Komisji Wyborczej na kadencję 2005–2008 zaproponowany przez jej przewodniczącego – prof. **Krystiana Heffnera**, są to:

Dr inż. Karol Grandek	Zakład Automatyki i Systemów Informatycznych	INSTYTUT AUTOMATYKI I INFORMATYKI
Dr hab. inż. Włodzimierz Stanisławski, prof. PO	Zakład Informatyki	
Dr hab. inż. Krzysztof Latawiec, prof. PO	Zakład Systemów Sterowania i Elektroniki	
Prof. dr hab. inż. Józef Kędzia	Zakład Inżynierii Materiałowej i Elektrycznej	INSTYTUT ELEKTROENERGETYKI
Dr hab. inż. Tomasz Boczar, prof. PO	Zakład Wysokich Napięć	
Dr hab. inż. Barbara Kaszowska, prof. PO	Zakład Systemów, Sieci i Urządzeń Elektrycznych	
Dr hab. inż. Bronisław Tomczuk, prof. PO	Zakład Elektrotechniki Przemysłowej	INSTYTUT UKŁADÓW ELEKTROMECHANICZNYCH I ELEKTRONIKI PRZEMYSŁOWEJ
Prof. dr hab. inż. Marian Łukaniszyn	Zakład Maszyn Elektrycznych	
Dr inż. Krzysztof Tomczewski	Zakład Napędu Elektrycznego, Diagnostyki i Elektroniki Przemysłowej	
Dr hab. inż. Krystyna Macek-Kamińska, prof. PO	Zakład Robotyki i Zastosowań Informatyki	
Prof. dr hab. inż. Gerhard Bartodziej	Zakład Energetyki	INSTYTUT ELEKTROWNI I SYSTEMÓW POMIAROWYCH
Prof. dr hab. inż. Zdzisław Kabza	Zakład Metrologii i Systemów Pomiarowych	

Z kalendarza rektorów

- 19 stycznia 2005 r. prof. **Piotr Wach** przewodniczył posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki, Kultury i Komunikacji Społecznej Sejmiku Województwa z udziałem wszystkich rektorów uczelni wyższych Opolszczyzny. Dyskutowano między innymi o kreowaniu przez uczelnie opolskie wizerunku województwa, którego misją jest wykształcone społeczeństwo oraz o powołaniu Konwentu Rektorów uczelni opolskich. Posiedzenie odbywało się w Sali Senatu Politechniki Opolskiej.
- 25 stycznia br. rektor P. Wach wziął udział w spotkaniu Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, na którym omawiano m.in. propozycje programu obchodów 60-lecia polskiego środowiska akademickiego we Wrocławiu oraz projekt ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Gospodarzem spotkania był Uniwersytet Wrocławski.
- Dnia 26 stycznia br. rektor P. Wach i prorektor **Jerzy Skubis** przebywali na Politechnice Śląskiej Gliwicach na spotkaniu Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej Oddziału Gliwicko-Opolskiego. Spotkanie odbyło się

w klubie pracowników Politechniki Śląskiej PTETiS.

- Na zaproszenie Marszałka Województwa Opolskiego prorektor ds. organizacyjnych **Zygmunt Kasperski** w dniu 28 stycznia 2005 r. wziął udział w posiedzeniu zespołu ustalającego kryteria wyboru projektu z zakresu edukacji w ramach ZPORR. Dr Z. Kasperski powołany został do wymienionego zespołu w grudniu 2004 r.

• 1 i 8 lutego br. pod przewodnictwem JMR obradowało kolegium rektorskie, a nazajutrz rektor i prorektor J. Skubis byli uczestnikami nadzwyczajnego posiedzenia Rady Wydziału Mechanicznego. Posiedzenie było związane z jubileuszem 50-lecia pracy naukowej i dydaktycznej profesora **Wojciecha Siłki**.

- W dniu 3 lutego br. prorektor ds. nauki, J. Skubis przyjął preesa Europejskiego Instytutu Rozwoju Przedsiębiorczości w Warszawie p. **Przemysława Samociaka**. Celem spotkania było m.in. omówienie udziału Politechniki Opolskiej w programie EPSP dotyczącego studiów podyplomowych i szkoleń.

- 8 lutego 2005 r. prorektor J. Skubis uczestniczył w posiedzeniu Opolskiego Komitetu Monitorującego Programy Rozwoju Regionalnego w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim, a 16 lutego br. wziął udział w spotkaniu Miejskiego Komitetu Monitorującego w opolskim ratuszu.

• 9 lutego br. prof. Jerzy Skubis spotkał się z dr. n. med. **Sławomirem Tubkiem** reprezentującym Wojewódzki Szpital w Opolu. Prowadzone rozmowy dotyczyły współpracy szpitala z Wydziałem Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii PO.

- Nazajutrz, 10 lutego rektor, prof. P. Wach wziął udział w trzynastym posiedzeniu plenarnym Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych drugiej kadencji, które odbyło się w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

• Pod przewodnictwem prorektora Z. Kasperskiego w styczniu i lutym br. obradowali pełnomocnicy ds. finansów i budżetu uczelni. Tematem spotkań było przygotowanie planu rzeczowo-finansowego na rok 2005.

Oprac. E. Czaja, A. Drążek, T. Kostuś

– dr inż. **Jan Centkowski** – z grupy nauczycieli akademickich nie posiadających tytułu profesora ani stopnia doktora habilitowanego – Wydział Budownictwa

– mgr inż. **Marek Bratek** – z grupy pracowników nie będących nauczycielami akademickimi – Wydział Mechaniczny

– **Magdalena Latacz** – studentka III roku *turystyki i rekreacji* – Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii.

– zatwierdził zmiany w składzie osobowym Komitetu Redakcyjnego Wydawnictw PO. Przedstawicielem Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji została dr **Małgorzata Wróblewska** w miejsce dr. hab. inż. **Wiesława Drobka**, prof. PO.

Ad. 2

Prorektor ds. studenckich **Stanisław Witczak** przedstawił zebrany przygotowany we współpracy ze

studenckim samorządem Regulamin przyznawania studentom kończącym studia w Politechnice Opolskiej miana wyróżniającego się absolwenta, który

– Senat Politechniki Opolskiej, zgodnie § 36 ust. 4 Regulaminu studiów, uchwalił od roku akademickiego 2004/2005

Nowy regulamin znajduje się na stronie 22.

Ad. 3.

W sprawach finansowych głos brała pani kwestor **Barbara Hetmańska** i omówiła korektę planu rzeczowo-finansowego Uczelni na 2004 r. wynikającą ze zwiększonej dotacji, jaką resort przekazał Uczelni w grudniu ubiegłego roku. Kwota ta przeznaczona została na polepszenie wyniku finansowego, dzięki czemu rok 2004 zamknąć można było z wynikiem dodatnim.

Ad. 4

Rektor prof. P. Wach przekazał informację o zakończeniu prac nad

projektem ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i podał adres internetowy, pod którym znajduje się ustawa. Jest to strona Fundacji Rektorów Polskich – <http://www.frp.org.pl/ustawa.doc>.

Ponadto prodziekan Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji dr **Krzysztof Malik** z satysfakcją poinformował o sukcesach, które stają się udziałem studentów i absolwentów wydziału. Jedną ze studentek za wyniki w nauce uzyskała stypendium ministra (WU 5/130), zaś praca absolwentki zdobyła III miejsce w konkursie na najlepszą pracę magisterską z rachunkowości.

Ad. 5

Realizując ostatni punkt porządku obrad Senat zatwierdził protokół z posiedzenia w dniu 15 grudnia 2004 r.

Oprac. kd

Wybory

Politechnika Opolska – jedyna w regionie opolskim uczelnia techniczna – wkracza w rok jubileuszowych obchodów 40-lecia. Najbliższa, październikowa inauguracja roku akademickiego będzie czterdziestą od momentu powołania w Opolu Wyższej Szkoły Inżynierskiej, co nastąpiło 1 czerwca 1966 roku, po siedmiu latach funkcjonowania szkoły wyższej jako Punktu Konsultacyjnego Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Miesiąc wcześniej, 1 września 2005 r. urządowanie obejmie nowo wybrany rektor na kadencję 2005–2008.

W dotychczasowej historii uczelni siedmiu pracowników naukowych sprawowało ten zaszczytny urząd, przy czym niektórzy piastowali go kilkakrotnie, jak prof. **Piotr Wach**, który insygnia władzy rektorskiej przejmował czterokrotnie.

Najwyższe w akademickiej hierarchii stanowisko zajmowali dotychczas: doc. dr **Rościław Oniszczuk**, prof. dr hab. inż. **Oswald Mateja**, doc. dr inż. **Antoni Guzik**, prof. dr hab. inż. **Zdzisław Kabza**, prof. dr hab. inż. **Włodzimierz Kotowski**, prof. dr hab. inż. **Józef Suchy**, oraz prof. dr hab. inż. **Piotr Wach**.

Wybory rektora Politechniki Opolskiej na kadencję 2005–2008 odbędą się 16 marca 2005 r. w sali senatu.

KD

Terminy wyborów władz Politechniki Opolskiej na kadencję 2005–2008

Termin	Czynność
Do 7 marca 2005 r. do godziny 15 ⁰⁰	Zgłaszanie kandydatów na rektora do przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej – sekretariat Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji, ul. Waryńskiego 4 w Opolu
8 marca 2005 r.	Podanie do publicznej wiadomości nazwisk kandydatów na rektora
Od 8 marca 2005 r.	Prezentacja kandydatów na rektora
16 marca 2005 r.	Wybory rektora
Do 22 marca 2005 r. do godziny 15 ⁰⁰	Zgłaszanie kandydatów na prorektorów do przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej – sekretariat Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji, ul. Waryńskiego 4 w Opolu
23 marca 2005 r.	Podanie do ogólnej wiadomości nazwisk kandydatów na prorektorów
Od 23 marca 2005 r.	Prezentacja kandydatów na prorektorów
6 kwietnia 2005 r.	Wybory prorektorów
11 maja 2005 r.	Wybory przedstawicieli pracowników nie będących nauczycielami akademickimi do Senatu PO
11 maja 2005 r.	Wybór przedstawiciela Studium Języków Obcych do Senatu PO
Do 23 maja 2005 r.	Wybory dziekanów i prodziekanów, dyrektora i zastępców dyrektora instytutu międzywydziałowego, przedstawicieli wydziałów i instytutu międzywydziałowego do: Senatu PO, rad wydziałów, rady instytutu
25 maja 2005 r.	Wybór Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej i elektorów do Rady Głównej

Komunikat nr 1 Uczelnianej Komisji Wyborczej Politechniki Opolskiej

Skład Uczelnianej Komisji Wyborczej zatwierdzony przez Senat PO, zgodnie z § 2 pkt. 3 i 4 Regulaminu wyborczego statutu PO

- prof. dr hab. **Krzysztof Heffner** – przewodniczący
- dr inż. **Jan Centkowski** – z grupy nauczycieli akademickich nie posiadających tytułu profesora ani stopnia doktora habilitowanego, Wydział Budownictwa
- mgr inż. **Marek Bratek** – z grupy pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, Wydział Mechaniczny

- **Magdalena Latacz** – studentka III roku *turystyki i rekreacji*, Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii.

Przewodniczący zatwierdzony został na posiedzeniu Senatu Politechniki Opolskiej w dniu 15 grudnia 2004 r. a członkowie na posiedzeniu w dniu 19 stycznia 2005 r.

Regulamin wyborczy

Załącznik nr 2 do Statutu Politechniki Opolskiej

Wybory rektora i prorektorów

§ 4

1. Rektorem może być wybrana osoba posiadająca tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, także spośród kandydatów nie zatrudnionych w Uczelni, jeżeli deklaruje podjęcie po wyborze zatrudnienia w Uczelni.

2. Przewodniczący ustala i podaje co najmniej na 15 dni przed datą wyborów termin, do którego można zgłaszać kandydatów na rektora. Ostateczny termin zgłaszania kandydatów upływa na 8 dni przed datą wyborów.

3. Kandydatów na rektora zgłaszają członkowie senatu na ręce przewodniczącego. Zgłoszenie, w formie pisemnej, zawiera zgodę na kandydowanie oraz charakterystykę kandydata.

4. Imiona i nazwiska oraz charakterystyki kandydatów przewodniczący podaje do ogólnej wiadomości w sposób i w terminie, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 7.

5. Kandydaci mogą organizować przed wyborami spotkania w celu przedstawienia swojego programu

działania. W dniu wyborów, przed głosowaniem, kandydaci przedstawiają swój program działania.

6. Czynności przygotowawcze do wyborów, tryb głosowania, kwalifikację głosów oraz ocenę wyniku głosowania określa § 3 ust. 4, 5 i 7–10.

7. Jeżeli głosowanie nie przynosi rozstrzygnięcia, przewodniczący zarządza kolejne głosowanie. W kolejnej turze głosowania na kartach wyborczych pozostają imiona i nazwiska dwóch kandydatów, którzy otrzymali największą liczbę głosów. Skreślenia nazwisk pozostałych kandydatów dokonuje komisja skrutacyjna.

8. W przypadku, gdy w wyborach występuje tylko jeden kandydat i nie zostaje on wybrany w pierwszej turze głosowania, zarządza się przeprowadzenie nowych wyborów wg trybu określonego w ust. 2–7.

9. Dokumentowanie przebiegu wyborów określa § 3 ust. 12 i 15.

10. Po dokonanych wyborach przewodniczący wydaje akt stwierdzający wybór rektora i niezwłocznie przekazuje jego imię i nazwisko ministrowi oraz podaje do ogólnej wiadomości w gablotach wyborczych.

Do zamknięcia numeru (do dnia 24.02.2005) do przewodniczącego UKW złożono sześć zgłoszeń. Wszystkie dotyczą jednego kandydata - prof. dr. hab. inż. Jerzego Skubisa.

Ciąg dalszy ze strony 5

kierunku. Jego formuła zgodnie z wieloletnią batalią przedstawicieli wszystkich szkół prowadzących WT została na tyle zmieniona, iż powstał nowoczesny szerokoprofilowy kierunek dający możliwość – podkreślam słowo dający absolwentom możliwość znalezienia się na współczesnym rynku pracy. Świadczy o tym wiele podpisywanych z naszymi studentami umów przedwstępnych, czy też wręcz zatrudnieniu ich w charakterze specjalistów.

Na studentów decydujących się wybrać nasz kierunek czekają ciekawe, dostosowane do wymogów dnia dzisiejszego programy przedmiotowe, realizowane w interesującej formie. Program studiów został opracowany w sposób uwzględniający potrzeby dzisiejszego rynku pracy wyposażając absolwenta w wiedzę podstawową, techniczną, informatyczną oraz umiejętności efektywnego prezentowania siebie i swych wiadomości przyszłym pracodawcom.

– Jak przedstawiają się plany Zakładu Techniki pod względem kształcenia i badań?

– Trudno mi mówić o szczegółach planów kształcenia, zależeć to będzie od rozwoju sytuacji na naszym kierunku. Chcielibyśmy poszerzyć swoją ofertę edukacyjną, wspominałem już o studium podyplomowym, o studiach zaocznych, i te formy jesteśmy na dziś gotowi realizować. Więcej na temat rozwoju i planów możemy mówić tylko w kontekście znajomości planów władz uczelni w stosunku do naszej jednostki.

Badania naukowe prowadzimy w kierunkach optymalizacji warunków realizacji procesów produkcyjnych i badania jakości warunków pracy. W tym kierunku pracuje w zakładzie dwoje adiunktów i mają już na swoim koncie określone sukcesy naukowe. W okresie od 2000 roku opublikowaliśmy ok. 50 prac naukowych, jesteśmy współautorami czterech monografii. Proszę zauważyć, iż wyniki te zostały osiągnięte w okresie bardzo zintensyfikowanych prac organizacyjnych na naszym kierunku.

Wyniki mamy również w zakresie współpracy naukowej. Podpisana umowa z Moskiewskim Uniwersytetem Technicznym STANKIN zaowocowała sfinalizowaniem w ubiegłym roku dwóch prac doktorskich z zakresu TBM. Promotorstwo tych prac zostało pozytywnie ocenione przez kompetentne organy Uniwersytetu Moskiewskiego.

Bierzemy aktywny udział w przedsięwzięciach naukowych i dydaktycznych organizowanych przez inne uczelnie, nasi pracownicy są członkami komitetów organizacyjnych i naukowych konferencji naukowych organizowanych w Polsce, jak i za granicą. Szczegóły naszych osiągnięć przedstawiamy jak zresztą wszyscy w corocznych „Raportach z badań naukowych...”.

Nasza praca została zauważona również w środowisku pozauczelnianym. O pracę u nas ubiegają się młodzi ludzie, widząc w niej szansę na podniesienie kwalifikacji i samorealizację. Prowadzone są rozmowy nad zatrudnieniem asystenta i adiunkta w zakładzie, co pozwoliłoby na racjonalizację obciążenia dydaktycznego

Oferta dla nauki Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w roku 2005

Co roku Fundacja na rzecz Nauki Polskiej realizuje kilkanaście programów adresowanych do naukowców wszystkich dziedzin. Nasza oferta programowa obejmuje: konkurs o Nagrodę FNP, uznawaną za najważniejsze w Polsce wyróżnienie za osiągnięcia naukowe, różne programy o charakterze stypendialnym skierowane przede wszystkim do młodych uczonych oraz kilka innych programów wieloletnich, przeznaczonych dla zespołów i instytucji naukowych, poprzez które Fundacja stara się możliwie elastycznie reagować na różne potrzeby środowiska naukowego.

To już czternasty rok działalności FNP dla dobra nauki. Przypomnijmy, że Fundacja nie korzysta ze wsparcia budżetu państwa, a środki na działalność statutową oraz na zabezpieczenie wartości swojego funduszu uzyskuje z działalności na rynku finansowym, tzn. z aktywnego lokowania w takie instrumenty finansowe, jak np. bony skarbowe, obligacje i akcje. Ze środków wypracowanych w ten sposób zamierza przeznaczyć na wspieranie nauki w 2005 r. kwotę 22,5 mln złotych.

Wszystkie programy Fundacji mają charakter konkursowy, zaś dewiza, jaką się w swych działaniach kieruje, to „wspierać najlepszych, aby mogli stać się jeszcze lepsi”.

Poniżej zamieszczamy skrócony przegląd tegorocznych propozycji programowych Fundacji.

Pełna wersja oferty programowej FNP na rok 2005 dostępna jest w postaci broszurki w biurze FNP lub jako plik pdf na stronie internetowej Fundacji:

www.fnp.org.pl/publikacje/program_fnp.html

Wszystkie informacje o zasadach konkursów, formularze wniosków oraz dane kontaktowe zamieszczone są w dziale Aktualne programy FNP na stronie internetowej Fundacji:

www.fnp.org.pl/programy_aktualne/aktualne_programy.html

Nagrody i stypendia

Nagroda FNP

Indywidualna nagroda dla wybitnych polskich uczonych za szczególne osiągnięcia i odkrycia naukowe, przyznawane w czterech głównych dziedzinach nauki. Kandydatów do Nagrody FNP – zgodnie z jej nowym, obowiązującym od roku 2005 regulaminem – mają prawo zgłaszać dotychczasowi laureaci Nagrody FNP oraz wybitni przedstawiciele nauki zaproszeni imieniem przez Radę Fundacji.

Procedura konkursowa podzielona jest na dwa etapy. Etap pierwszy obejmuje zgłaszanie kandydatów do nagrody. Osoby uprawnione do zgłaszania powinny przedstawić wnioski z krótkim omówieniem istoty osiągnięcia naukowego kandydata oraz określić jedną z czterech dziedzin, do której należy wniosek zakwalifikować. Termin zgłaszania kandydatów do Nagrody FNP upływa 15 lutego.

W kolejnym etapie procedury konkursowej Rada Fundacji zwraca się do osób nominowanych do nagrody o wyrażenie zgody na udział w konkursie oraz prosi je o dostarczenie dodatkowych materiałów i informacji, pozwalających na dokonanie wszechstronnej merytorycznej oceny osiągnięcia. Odpowiednio uzupełnione wnioski poddawane są następnie ocenie powołanych przez Radę FNP niezależnych recenzentów, wybitnych ekspertów w danych dziedzinach. Biorąc pod uwagę ich opinie, Rada Fundacji podejmuje decyzję o wyłonieniu laureatów.

Subsydia profesorskie

Trzyletnie subsydia dla wybitnych uczonych umożliwiające intensyfikowanie już prowadzonych prac lub podejmowanie nowych kierunków badań (jest to konkurs zamknięty). W roku 2005 konkurs adresowany jest do przedstawicieli

nauk technicznych. Przewiduje się przyznanie do 15 subsydiów o wysokości 240 tys. zł (80 tys. zł rocznie).

Stypendia krajowe

Stypendia krajowe dla młodych naukowców

Roczne stypendium dla najzdolniejszych młodych naukowców (do 30 lat, lub do 32 dla tych, którzy byli na urloпах wychowawczych) z dorobkiem naukowym udokumentowanym publikacjami. Corocznie Fundacja przyznaje ok. stu stypendiów; w 2004 r. wysokość rocznego stypendium wyniosła 20 tys. zł.

Stypendium można przedłużyć na drugi rok, na podstawie oceny rezultatów osiągniętych w pierwszym roku.

Termin składania wniosków o stypendia na rok 2006: do 31 października 2005. Mogą się o nie ubiegać także osoby urodzone w 1975 r.

Krajowe stypendia wyjazdowe

Finansowanie kilkumiesięcznych wyjazdów badawczych młodych naukowców z tytułem doktora (do 35 lat lub do 37 dla tych, którzy byli na urloпах wychowawczych) na staże do wiodących ośrodków naukowych w Polsce. Wysokość stypendium, przyznawanego na okres od 1-3 miesięcy, wynosi od 3000–4000 zł miesięcznie. Na wniosek instytucji goszczącej stypendium może zostać przedłużone, nie więcej niż o 3 miesiące.

Termin składania wniosków: do 15 kwietnia.

Program NESTOR

Finansowanie kilkumiesięcznych wyjazdów emerytowanych, lecz nadal aktywnych zawodowo uczonych do wybranych krajowych placówek badawczych w innym mieście. Z wnioskiem o przyznanie stypendium uczonemu powinna

wystąpić jednostka zapraszająca, po uprzednim uzgodnieniu z osobą zainteresowaną celem, terminu i okresu trwania stypendium.

Wysokość stypendium wynosi 5000 zł miesięcznie. Strona goszcząca zobowiązana jest do pokrycia kosztów zakwaterowania osoby zapraszanej.

Wnioski można składać w 2 terminach: do 31 marca i do 15 listopada.

Stypendia zagraniczne

Stypendia dla młodych doktorów

Stypendia dla młodych polskich uczonych (do 35 lat lub do 37 dla tych, którzy byli na urloпах wychowawczych) na odbycie podoktorskich staży (od 6 do 12 miesięcy) w najlepszych ośrodkach naukowych za granicą. Wysokość stypendiów odpowiada stypendiom typu postdoc na Zachodzie i wynosi średnio 2200-3000 euro (lub równowartość tej kwoty w innej walucie) miesięcznie. Fundacja będzie także wypłacać dodatek rodzinny w wysokości 500 euro miesięcznie stypendystom pozostającym w związku małżeńskim.

Na mocy porozumienia między FNP a Polsko-Amerykańską Komisją ds. Nauki i Technologii, jedno ze stypendiów jest finansowane z niewykorzystanych środków funduszu „Maria Skłodowska-Curie Joint Fund II”. Stypendium to, noszące imię Marii Skłodowskiej-Curie, przeznaczone jest dla kandydata z dziedziny nauk ścisłych, przyrodniczych lub technicznych na odbycie stażu w wyróżniającym się ośrodku naukowym w Stanach Zjednoczonych.

W roku 2005 w ramach programu stypendiów zagranicznych można również ubiegać się o stypendia na prowadzenie badań w zakresie studiów nad problematyką polską w School of Slavonic and East European Studies University College London (SSEES) lub też badań związanych z problematyką europejską w European University Institute we Florencji.

fot. D. Nawarecki

Po powrocie do kraju stypendyści mogą ubiegać się o przyznanie grantu wspomagającego w wysokości do 40 tys.

Termin składania wniosków: do 15 marca.

Stypendia na kwerendy za granicą

Finansowanie wyjazdów uczonych ze stopniem doktora na zagraniczne kwerendy biblioteczne i archiwalne, służące realizacji oryginalnych prac badawczych. Wysokość stypendium zależy od miejsca jego realizacji i wynosi średnio 2100 euro miesięcznie (lub równowartość tej kwoty w innej walucie).

Termin składania wniosków: do 15 września.

Stypendia konferencyjne

Dofinansowanie kosztów udziału polskich naukowców (w wieku do 40 lat) w zagranicznych konferencjach, sympozjach i kongresach naukowych.

Wnioski należy składać w Towarzystwie Naukowym Warszawskim, zajmującym się procedurą konkursową /www.tnw.waw.pl/ w terminach: do 28 lutego, do 30 kwietnia, do 30 czerwca, do 30 października.

Wspieranie warsztatów naukowych

Program MILAB (modernizacja infrastruktury laboratoriów i pracowni)

W jego ramach można uzyskać subwencje na końcowe etapy inwestycji budowlanych, na modernizację i remonty budynków i pomieszczeń laboratoryjnych, na przeprowadzki oraz wyposażenie techniczne i meblowe zmodernizowanych pomieszczeń.

Konkurs przebiega w 2 etapach. Termin przyjmowania wniosków wstępnych upływa 31 stycznia. Jednostki zakwalifikowane do 2. etapu są zobowiązane do uzupełnienia wniosków, a następnie zapraszane na rozmowy dotyczące spraw technicznych i kosztorysowych.

Program BIOS (ochrona zbiorów przyrodniczych)

Adresowany jest do polskich placówek naukowych, posiadających cenne kolekcje i zbiory paleontologiczne, botaniczne i zoologiczne. W ramach programu można starać się m.in. o środki na ochronę zbiorów przed ich biologiczną i mechaniczną degradacją, na zabezpieczenie przeciwko kradzieżom, a także na poprawę warunków ich udostępniania i ekspozycji. Preferowane będą wnioski składane przez współpracujące ze sobą jednostki posiadające zbiory przyrodnicze o ogólnopolskim znaczeniu.

Wnioski należy składać do 1 marca.

Program TECHNE (rozwój nowych technologii, produktów i usług)

Wspieranie przedkomercyjnych prac nad zastosowaniem nowych technologii, produktów i usług,

w tym m.in. prac technicznych i zakupów podzespołów, uruchamiania prototypów, testów półtechnicznych, uzyskiwania atestów i zezwoleń. Począwszy od edycji 2005 program stwarza też możliwość częściowego pokrycia przez Fundację kosztów uzyskania patentu zagranicznego.

Termin składania wniosków: do 15 lutego.

Program SUBIN

Zadaniem programu SUBIN jest elastyczne i szybkie reagowanie, w miarę możliwości finansowych Fundacji, na różnorodne potrzeby nauki w nietypowych lub nagłych przypadkach.

W ramach tego programu placówki i zespoły naukowe uzyskać mogą pomoc o charakterze interwencyjnym na wsparcie inicjatyw lub inwestycji o istotnym znaczeniu dla nauki w Polsce i jej międzynarodowego prestiżu, takich które nie mogą uzyskać finansowania z innych źródeł i nie są objęte pozostałymi programami Fundacji.

Wnioski przyjmowane są bez ograniczeń terminu.

Programy wydawnicze i konferencyjne

Program MONOGRAFIE

Stały konkurs Fundacji na oryginalne, nie publikowane wcześniej monografie z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych. Prace do konkursu nadsyłać mogą autorzy polscy, a także zagraniczni, o ile monografia dotyczy tematyki polskiej

i jest napisana w języku polskim. Fundacja pokrywa koszty wydania najlepszych dzieł w serii Monografie FNP, a ich autorom zapewnia honorarium, które w 2004 r. wynosiło 950 zł za arkusz wydawniczy. Prace, wraz z wypełnionym formularzem wniosku, można składać w Fundacji w dowolnym terminie.

Program TRANSLACJE

Celem programu jest pomoc w upowszechnianiu dorobku naukowego polskiej humanistyki poza granicami kraju. Autorzy polskich dzieł z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych mogą w ramach programu starać się o dofinansowanie przekładu swoich prac na wybrany język kongresowy, pod warunkiem, że publikacją i dystrybucją dzieła zainteresowane jest renomowane wydawnictwo zagraniczne.

Subwencje przyznawane będą wyłącznie na koszty tłumaczenia i nie mogą być wykorzystane do pokrycia kosztów innych prac wydawniczych.

Wnioski można składać w Fundacji w dowolnym terminie.

Programy współpracy międzynarodowej

Polskie Honorowe Stypendium Naukowe im. Aleksandra von Humboldta

Stypendium dla wybitnych niemieckich uczonych na prowadzenie badań w Polsce.

Stypendia przyznawane są na okres od 4–12 miesięcy, na pobyt od

w jednym lub – w uzasadnionych przypadkach – w większej liczbie ośrodków naukowych.

Wysokość stypendium w 2005 r. wyniesie 3 tys. euro miesięcznie.

Pobyt w Polsce może być realizowany w kilku turach w ciągu kolejnych trzech lat od daty przyznania stypendium.

Kandydatów zgłaszać mogą tylko uczeni polscy, w terminie do 30 września.

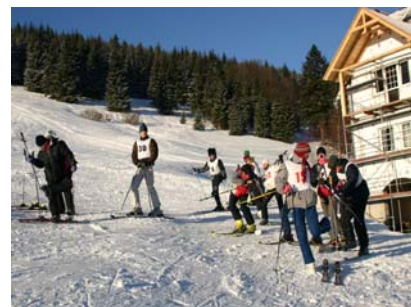
Stypendia dla naukowców zagranicznych na badania w Polsce

Przeznaczone są dla naukowców z zagranicy, głównie z krajów Europy Środkowowschodniej, zainteresowanych prowadzeniem badań w Polsce.

Wnioski należy składać wyłącznie w Kasie im. Mianowskiego /www.mianowski.waw.pl/, która prowadzi konkurs, w terminie do 31 października.

*Elżbieta Marczak
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej*

Adres Fundacji na rzecz Nauki Polskiej: 02-548 WARSZAWA, ul. Grażyny 11, tel.: (22) 845 95 01, fax: (22) 845 95 05, e-mail: fnp@fnp.org.pl

fol. D. Nawarecki

Terminarz seminariów wydziałowych

Rozpoczęły się coroczne seminaria wydziałowe dotyczące rozliczeń merytorycznych i finansowych prac własnych i statutowych wykonanych w roku 2004. Odbywać będą się według następującego harmonogramu

1. Wydział Elektrotechniki i Automatyki – 17 lutego br. (czwartek), godz. 11.00, sala nr 308 w budynku przy ul. Sosnkowskiego 31

2. Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii – 23 lutego br. (środa), godz. 10.00 w budynku przy ul. Luboszyckiej 5

3. Wydział Mechaniczny – 25 lutego br. (piątek), godz. 12.00 w sali nr 115 D przy ul. S. Mikołajczyka 5

4. Wydział Budownictwa – 2 marca br. (środa), godz. 11.00 w auli budynku przy ul. Katowickiej 48

5. Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji – 4 marca br. (piątek), godz. 11.00 w sali nr 112 w budynku przy ul. L. Waryńskiego 4

6. Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii – 10 marca br. (czwartek), godz. 10.00, w sali nr 105 w budynku przy ul. Działkowej 4

J. Gaczek

Wnioski o finansowanie projektów badawczych (grantów) w 29. Konkursie Ministerstwa Nauki i Informatyzacji zamkniętym 31.01.2005 r. (WU 5(130))

Lp.	Temat projektu badawczego	Kierownik projektu oraz główny wykonawca w projektach promotorskich (miejsce zatrudnienia – wydział)	Termin realizacji (miesiące)	Sekcja oceniająca MNiI
1	Konstrukcyjne metody ograniczania pulsacji momentu elektromagnetycznego w bezszczotkowym silniku prądu stałego z magnesami trwałymi (projekt promotorski)	prof. dr hab. inż. Marian Łukaniszyn mgr inż. Adrian Młot (WEiA)	24	T-10A
2	Analiza pracy przełączalnego silnika reluktancyjnego z wirnikiem zewnętrznym do napędu lekkich pojazdów (projekt promotorski)	prof. dr hab. inż. Marian Łukaniszyn mgr inż. Marcin Kowol (WEiA)	24	T-10A
3	Zmiany jakości warunków pracy w przemyśle Śląska Opolskiego w okresie transformacji gospodarczej (aspekty ekonomiczne i społeczne) (projekt promotorski)	prof. dr hab. Robert Rauziński mgr inż. Kornelia Polek (WZiIP)	12	H-2E
4	Badanie tendencji do elektryzacji wybranych mieszanin cieczy izolacyjnych (projekt promotorski)	prof. dr hab. inż. Józef Kędzia mgr inż. Maciej Zdanowski (WEiA)	12	T-10A
5	Wpływ wartości średniej obciążenia na trwałość zmęczeniową w opisie energetycznym (projekt promotorski)	dr hab. inż. Tadeusz Łagoda, prof. PO mgr inż. Krzysztof Kluger (WM)	13	T-7C
6	Lokalne rynki pracy a kształcenie kadr kwalifikowanych na Śląsku Opolskim	dr Małgorzata Wróblewska (WZiIP)	27	H-2E
7	Dyfuzja powierzchniowa wilgoci w materiałach budowlanych	dr inż. Jadwiga Świrska (WB)	24	T-7E
8	Model sumowania uszkodzeń oparty na zmodyfikowanych wykresach zmęczenia (projekt promotorski)	dr hab. inż. Tadeusz Łagoda, prof. PO mgr inż. Damian Kardas (WM)	13	T-7C
9	Trwałość materiałów przy zginaniu ze skręcaniem z uwzględnieniem propagacji pęknięć (projekt promotorski)	prof. dr hab. inż. Grzegorz Gasiak mgr inż. Grzegorz Robak	14	T-7C
10	Samochodowy układ napędowy o zerowej energii	dr inż. Jarosław Mamala (WM)	34	T-12D
11	Analiza i modelowanie kierowcy na potrzeby sterowania systemem energetycznym samochodu	dr inż. Andrzej Augustynowicz (WM)	20	T-12D
12	Waloryzacja właściwości paliw z osadów ściekowych	dr inż. Małgorzata Wzorek (WM)	36	T-10B
13	Metody oceny jakości układów regulacji pracujących w warunkach zakłóceń przypadkowych na przykładzie bloku energetycznego (projekt promotorski)	dr hab. inż. Marian Błachuta, prof. PŚI mgr inż. Grzegorz Białic (WEiA)	10	T-11A
14	Wpływ czynników środowiskowych na proces immobilizacji metali ciężkich w matrycach opartych na spoiwach mineralnych	dr inż. Anna Król (WM)	36	T-7E
15	Wpływ nieproporcjonalnych obciążeń zginających i skręcających na trwałość zmęczeniową wybranych materiałów w ujęciu energetycznym	dr hab. inż. Tadeusz Łagoda, prof. PO (WM)	29	T-7A
16	Udziały objętościowe i opory przepływu trójfazowego w kanale pionowym (projekt promotorski)	dr hab. inż. Stanisław Witczak, prof. PO mgr inż. Małgorzata Nowak (WM)	18	T-9C
17	Strefa odpylacza elektrostatycznego z prądem jonowym sterowanym napięciami zasilającymi	dr Zygmunt Dudzicz (WEiA)	24	T-10A
18	Obiektowy system estymacji parametrów układów elektromechanicznych (projekt promotorski)	dr hab. inż. Krystyna Macek-Kamińska mgr inż. Grzegorz Korbaś (WEiA)	16	T-10A
19	Wykrywanie i lokalizacja uszkodzeń konstrukcji na podstawie pomiarów drgań (projekt promotorski)	dr hab. inż. Zbigniew Zembaty, prof. PO mgr inż. Seweryn Kokot (WB)	18	T-7E
20	Badania mechanizmu segregacji cząstek stałych w instalacjach pyłowych kotłów energetycznych przy spalaniu paliw stałych z dodatkiem biomasy	dr hab. inż. Bolesław Dobrowolski prof. PO (WM)	24	T-10B
21	Hydrodynamika lokalnie zaburzonego przepływu trójfazowego gaz-ciecz-ciecz	dr hab. inż. Stanisław Witczak, prof. PO (WM)	36	T-10B
22	Kulturowe uwarunkowania formowania się etycznych standardów firm i pracowników w wybranych krajach europejskich	dr Leszek Karczewski (WZiIP)	27	H-2E
23	Znaczenie regionalnych warunków inwestowania w procesie lokalizacji inwestycji gospodarczych	prof. dr hab. Krystian Heffner (WZiIP)	20	H-2C

Oprac. Joanna Gaczek, Dział Nauki

Wieści z wydziałów

Wydział Mechaniczny

Jubileusz 50-lecia pracy naukowej i dydaktycznej profesora Wojciecha Siłki

Rodowód Profesora wywodzi się ze Lwowa, gdzie przyszedł na świat 13 sierpnia 1932 roku. Jego Ojciec – Bolesław był docentem Politechniki Lwowskiej zatrudnionym w Katedrze Teorii Maszyn Ciepłych, można więc zaryzykować tezę, że zainteresowania zawodowe jubilata uwarunkowane były genetycznie.

Dyplom inżyniera mechanika uzyskał w 1954 roku na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach, w oparciu o pracę pt. *Obliczenia cieplne siłowni binarnej*.

W 1956 roku uzyskał dyplom magistra inżyniera na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym Politechniki Śląskiej. Warto zwrócić uwagę na temat pracy dyplomowej, który brzmiał *Dokumentacja techniczna i nadzór nad demontażem silnika w miejskiej elektrowni w Opolu*. Profesor Wojciech Siłka pracuje nieprzerwanie jako nauczyciel akademicki od 1 lutego 1955 r., kiedy został zatrudniony na stanowisku zastępcy asystenta na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym Politechniki Śląskiej.

Rozwój naukowy jubilata przebiegał pod kierunkiem znanego specjalisty od kół zębatach, profesora Ludwika Mulera i zaowocował rozprawą doktorską na temat *Badanie wpływu nacisków, prędkości i temperatur na smarność olejów maszynowych*, przygotowaną i obronioną na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym Politechniki Śląskiej. Początkowo prowadził ćwiczenia z ciepłych maszyn tłokowych, a od roku 1966 wykłady z przedmiotów: silniki szybkobieżne, rozrząd silników spalinowych, doładowanie silników spalinowych oraz prace przejściowe i dyplomowe o charakterze konstrukcyjnym.

Ponadto wykładał budowę okrętów na Wydziale Wychowania Technicznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach.

W okresie zatrudnienia w Politechnice Śląskiej podnosił swoje kwalifikacje pedagogiczne i inżynierskie, kończąc dwa kursy pedagogiczno-dydaktyczne oraz cztery staże inżynierskie w Stoczni Gdańskiej w zakresie montażu silników i siłowni okrętowych, a także uczestniczył w morskich próbach odbiorczych statku. Jako szczególnie istotny kontakt z praktyką inżynierską należy uznać dodatkowe zatrudnienie przez okres 6 lat w wymiarze 1/2 etatu na stanowisku technologa w Zakładzie Silników Spalinowych Gospodarstwa Pomocniczego Politechniki Śląskiej. Praca ta pozwoliła na zdobycie doświadczenia w zakresie prowadzenia głównych napraw silników trakcyjnych. W roku 1968 Jubilat podejmuje pracę w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu na stanowisku docenta.

Historia jednostek prowadzących działalność dydaktyczną, a następnie także naukowo-badawczą w zakre-

sie samochodów w opolskiej Uczelni sięga roku 1969, kiedy to na Wydziale Mechanicznym Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu utworzono specjalność samochodową i powołano dydaktyczną jednostkę o nazwie Zespół Eksploatacji Pojazdów Samochodowych. Stanowisko kierownika zespołu powierzono docentowi dr. inż. Wojciechowi Siłce, który zapoczątkował od podstaw tworzenie bazy laboratoryjnej, systemu kształcenia o profilu samochodowym oraz zespołu współpracowników – samochodziarzy. W 1975 Zespół Eksploatacji Pojazdów Samochodowych przemianowano na Zakład Samochodów i Ciągników, z którego w r. 1992 powstał Zakład Samochodów, w roku 2005 przekształcony w Katedrę Pojazdów Drogowych i Rolniczych. Jednostkami tymi, z dwuletnią przerwą w okresie 1985–1987 r., kierował ich twórca. Od roku 1992 – po uzyskaniu w r. 1991 w Politechnice Śląskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego – profesor Wyższej Szkoły Inżynierskiej, a następnie (od r. 1996) Politechniki Opolskiej, dr hab. inż. Wojciech Siłka.

W międzyczasie specjalność dydaktyczna *eksploatacja pojazdów samochodowych* zmieniła nazwę na *samochody i ciągniki*, na której od roku akademickiego 1973/74 rozpoczęto kształcenie również na studiach magisterskich. W chwili obecnej proces dydaktyczno-naukowy prowadzony w Zakładzie Samochodów Politechniki Opolskiej ma w pełni postać trójstopniową, gdyż w Zakładzie realizowane jest kształcenie inżynierów i magistrów inżynierów w ramach kierunku mechanika i budowa maszyn oraz doktorów nauk technicznych w zakresie dyscypliny naukowej budowa i eksploatacja maszyn. Młodzi pracownicy naukowe kształcą się poprzez uczestnictwo w studium doktoranckim funkcjonującym przy Wydziale Mechanicznym Politechniki Opolskiej.

Jak wynika z powyższego opisu jednostka kierowana przez Jubilata – prof. dr. hab. inż. Wojciecha Siłkę – przeistoczyła się z małej komórki zawodowo-dydaktycznej w nowoczesną naukowo-dydaktyczną Katedrę

realizującą kompletny akademicki cykl kształcenia. Profesor W. Siłka doprowadził także do powstania bardzo nowoczesnego laboratorium samochodowego służącego zarówno dydaktyce, jak też celom naukowo-badawczym. Profesor zgromadził wokół siebie zespół młodszych współpracowników – pasjonatów motoryzacji i techniki samochodowej. W zespole tym prowadzone są bardzo oryginalne badania związane głównie z aspektami ruchowo-energetycznymi (wszak Profesor z wykształcenia jest energetykiem) działania układu silnik samochodowy – samochodowy system przeniesienia napędu. Badania te mają postać zarówno pomiarowo-eksperymentalną, jak też studialno-komputerową, a ich wyniki były prezentowane w licznych publikacjach, w tym w referatach przedstawionych na renomowanych konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych.

Profesor W. Siłka opracował samodzielnie 16 publikacji książkowych – monograficznych, w tym 7 skryptów z teorii samochodu oraz książkę wydaną przez WNT, która stanowi zarazem podręcznik do przedmiotu energochłonność ruchu samochodu, co czyni go niekwestionowanym autorytetem w dziedzinie teorii ruchu samochodu. Jego książka cieszy się wielkim powodzeniem wśród studentów krajowych politechnik. Szczególnie obszerną część dorobku dydaktycznego profesora Wojciecha Siłki stanowią prace dyplomowe prowadzone w 4 uczelniach na studiach dziennych, wieczorowych i zaocznych. Profesor wypromował łącznie 255 inżynierów i magistrów inżynierów, w tym: 8 na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym Politechniki Śląskiej, 4 na Wydziale WT Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach, 215 na Wydziale Mechanicznym WSI oraz Politechniki Opolskiej, jak też 28 na Wydziale Mechanicznym Politechniki Rzeszowskiej. 6 swoich podopiecznych doprowadził do stopnia naukowego doktora nauk technicznych. Sprawdzał się jako wieloletni szef – w naszej Uczelni z jubilatami bezpośrednio współpracowało 17 nauczycieli akademickich i 17 pracowników technicznych. W tym czasie działalność dydaktyczno-wychowawczą Zakładu Samochodów objęła łącznie ponad 1500 studentów. W latach 1975–1978 był zastępcą dyrektora ds. dydaktyczno-wychowawczych Instytutu Budowy Maszyn WSI.

Za swoje osiągnięcia szanownego jubilata wielokrotnie wyróżniano. Oto niektóre z nich: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski nadany przez prezydenta RP, Nagroda Ministra NSzWiT, nagrody Rektora Politechniki m.in. za opracowanie jej statutu, Zasłużony Pracownik Morza, medal im. Profesora St. Ochęduszyki. Profesor Wojciech Siłka z wykształcenia inżynier mechaniki, wykonując trudny zawód nauczyciela akademickiego ma też liczne inne pasje i zainteresowania. Szczególną miłością darzy morze. Już w wieku 26 lat otrzymuje stopień jachtowego kapitana żeglugi wielkiej, a w 1957 roku przekracza krąg polarny. Jego opowieści o licznych morskich przygodach i dalekich rejsach są nie tylko interesujące, ale mają magiczną zdolność przyciągania. Jej wynikiem przekonanie do żeglarstwa wielu kolegów. Każdego roku uczestniczy w wyprawach morskich, a ubiegłej jesieni odbył sztor-

mowy rejs jachtem Pogoria po Morzu Śródziemnym. Praktycznym przejawem jego znaczącej wiedzy w tym obszarze jest podręcznik *Astronawigacja żeglarska*. Myli się ten, kto uważa, że w zimie Profesor wyłącznie planuje swoje kolejne letnie, morskie wyprawy. Sportowy duch, nieodparta konieczność podejmowania ciągle nowych wyzwań sprawiają, że przeistacza się w człowieka gór, świetnego narciarza i turystę. Jest zatem Profesor nietuzinkową osobowością, toteż nie dziwi, że skupia wokół siebie ludzi darzących go uznaniem i szacunkiem, współpracowników, których łączy nie tylko działalność zawodowa.

Jubileusz 50-lecia pracy naukowej profesora Wojciecha Siłki był okazją do zorganizowania w dniu 2 lutego br., przez dziekana Wydziału Mechanicznego prof. **Leona Troniewskiego** nadzwyczajnej Rady Wydziału. W spotkaniu wzięli udział oprócz dziekana i członków rady także zaproszeni goście w osobach rektora prof. **Piotra Wachy**, prorektora ds. nauki prof. **Jerzego Skubisa**, dyrektora Instytutu Techniki Ciepłej Politechniki Śląskiej prof. **Andrzeja Ziębika**, doc. inż. **Antoniego Guzika**, mgr **Marie Claire-Siłki** – małżonki jubilata i wiele innych osób.

Spotkanie przebiegło w bardzo ciepłej atmosferze, a dziekan po słowach powitania podkreślił zasługi Jubilata, dodając, że obowiązujące przepisy nie uwzględniają takiego czasu pracy w przyznawaniu nagród za przepracowane lata. Profesor **Jerzy Jantos** przygotował multimedialną prezentację dokumentującą w bardzo plastyczny i ciekawy sposób życiorys swojego mistrza i wręczył upominek ufundowany przez pracowników Katedry Pojazdów Drogowych i Rolniczych, którym był obraz namalowany przez panią **Jolantę Hęciak-Morzyc** z Działu Wydawnictw i Promocji.

Profesor **Andrzej Ziębik** przedstawił rys historyczny powstawania Politechnik Lwowskiej i Śląskiej oraz ich rozwoju w kontekście pracy dydaktycznej Wojciecha Siłki, zwracając uwagę na zbieżność obchodzonych w 2004 jubileuszy – 100-lecia Instytutu Techniki Ciepłej Politechniki Śląskiej powstałego we Lwowie oraz 155. rocznicę powstania Politechniki Lwowskiej. Delegat środowiska gliwickiego wręczył Jubilatowi upominek w postaci albumu o kresach wschodnich.

Władze Rektorskie obdarowały Jubilata okolicznościowymi prezentami i kwiatami, a w wystąpieniu Rektor Piotr Wach podkreślił ogromne poświęcenie i zaangażowanie w tworzenie podwalin naszej Uczelni przez profesora Wojciecha Siłkę. Uroczystość zakończyło odczytanie przez dziekana Troniewskiego listów gratulacyjnych m.in. od członków Komisji Motoryzacji PAN z Krakowa, prof. dr. hab. inż. **Cezarego Szczepaniaka** z Politechniki Łódzkiej oraz od byłego Premiera Rządu RP, posła do Parlamentu Europejskiego – prof. dr. hab. inż. **Jerzego Buzka**.

Uzupełnieniem uroczystego posiedzenia rady był toast za zdrowie i pomyślność jubilata i wręczenie albumu o tematyce samochodowej.

J. Jantos

• Prof. dr. hab. inż. **Ewald Macha** został zaproszony do udziału w pracach komitetu naukowego czasopi-

sma *Problemy procnosti*, wydawanego przez Nationalną Akademię Nauk Ukrainy, ukazującego się również w USA w wersji angielskiej. Jest to już trzecia nominacja do komitetu naukowego czasopisma, do tej pory profesor uczestniczy w pracach komitetów naukowych Archiwum Budowy Maszyn oraz Problemów Maszyn Roboczych.

J. Dembicka

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

Nasza aktywność na arenie międzynarodowej w 2004 r.

Rok 2004 był czasem dużej aktywności naukowej pracowników Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii na forum międzynarodowym.

Do ważnych wydarzeń zaliczyć należy m.in. konferencję naukową zorganizowaną w Londynie (12–15 III 2004) przez Europejskie Stowarzyszenie Wychowania Fizycznego, ST. Mary's College of Surey University oraz Stowarzyszenie Nauczycieli Wychowania Fizycznego Zjednoczonego Królestwa. Trzecia sesja londyńskiej konferencji poświęcona była jakości wychowania fizycznego w poszczególnych krajach. W tej części prof. dr hab. **Józef Wojnar** i dr **Jerzy Pośpiech** zaprezentowali opracowanie zatytułowane *A new approach to the reformed PE curriculum*.

Na zaproszenie Fińskiego Instytutu Sportu dr J. Pośpiech uczestniczył w Vierumaki w międzynarodowym seminarium poświęconym aktualnym problemom wychowania fizycznego na wszystkich kontynentach oraz wygłosił wykład poświęcony polskiej koncepcji programu wychowania fizycznego.

W czasie sympozjum zorganizowanego w Lublanie (14–17 X 2004) przez Europejskie Stowarzyszenie Wychowania Fizycznego, Stowarzyszenie Nauczycieli Wychowania Fizycznego Słowenii oraz Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu w Lublanie dr J. Pośpiech zaprezentował opracowanie zatytułowane *Physical education teaching in Poland*. Sympozjum było naukową częścią programu XV Forum Europejskiego Stowarzyszenia Wychowania Fizycznego (EUPEA). W wyborach do władz na kadencję 2004–2006 dr J. Pośpiech został ponownie członkiem zarządu EUPEA odpowiedzialnym za współpracę z krajowymi stowarzyszeniami nauczycieli wychowania fizycznego w Europie Środkowowschodniej.

Jako przedstawiciel Polski w Międzynarodowej Federacji Sportu Szkolnego (ISF) dr J. Pośpiech uczestniczył w Zgromadzeniu Generalnym tej światowej organizacji, które odbyło się na Sardynii w dniach 25–29 XI 2004 r.

Ważnym wydarzeniem minionego roku ogłoszonego przez Parlament Europejski Rokiem Edukacji poprzez Sport EYES-2004 była uroczystość podsumowująca dokonania 25 krajów Unii Europejskiej uczestniczących w tym projekcie, która została zorganizowana w Arn-

hem przez pełniącą obecnie unijną prezydencję Holandię (1–3 XII 2004). W części naukowej na zaproszenie organizatorów wykład na temat *Wychowanie fizyczne i sportowe w Polsce* wygłosił dr J. Pośpiech.

Tomasz Bohdan

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

• Już po raz ósmy, w dniach 10–12 stycznia 2005 r. odbyła się w Zakopanem Konferencja *Komputerowo Zintegrowane Zarządzanie*. Organizatorzy tegorocznego spotkania naukowego to Instytut Inżynierii Produkcji Politechniki Opolskiej, Polskie Towarzystwo Zarządzania Produkcją, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie. Burzliwy w ostatnim okresie rozwój komputerowego wspomagania procesu zarządzania różnymi obszarami gospodarki wymaga analizy oraz szerokich badań nad integracją rozwiązań jednostkowych. Badania związane z zarządzaniem realizowane są obecnie przez środowiska naukowe w prawie wszystkich uczelniach technicznych, ekonomicznych i uniwersytetach. Spotkanie specjalistów podczas Konferencji *Komputerowo Zintegrowane Zarządzanie* staje się dobrą okazją do integracji środowiska, a w konsekwencji do integracji podejmowanych badań.

• Pani prof. **W. Musialik** w ostatnim czasie uczestniczyła w kilku konferencjach naukowych, na których prezentowała rezultaty – w formie referatów – prowadzonych badań naukowych. Podczas konferencji *Zakony żeńskie na Śląsku w XIX i XX w.* wygłosiła referat pt. *Śląskie klasztory żeńskie w nowej ludowej rzeczywistości*. Jej organizatorzy to Państwowy Instytut Naukowy Instytut Śląski w Opolu, Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego. Natomiast na międzynarodowej konferencji *Spoleczne i ekologiczne uwarunkowania transformacji i integracji gospodarczej – problemy oporu wobec przemian* prof. W. Musialik zaprezentowała referat *Magazyn „Obywatel” przykładem antyunijnego forum*. Kolejną konferencją, w której uczestniczyła pani profesor były *Procesy migracyjne grup narodowych (etnicznych) ludności w Europie średniej i w CR we współczesnym jednoczącym się społeczeństwie europejskim* (temat referatu: *Problem nadmiaru czy niedoboru? Gasnące narody*, organizator konferencji – Uniwersytet w Opawie). Natomiast na konferencji Towarzystwo Jezusowe (Jezuici) na Śląsku Cieszyńskim przedstawiła referat *Pod jezuickimi skrzydłami. Obecność Cieszyńiaków w gronie spadkobierców św. Ignacego Loyoli*. Organizatorem było Towarzystwo Jezusowe Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie).

• Mgr inż. **K. Hys** wygłosiła referat na VII Międzynarodowej Konferencji Naukowej SUCCESS 2004. Temat wystąpienia – *Blaski i cienie stosowania metody seroqual w praktyce* (współautorem jest prof. **R. Knosala**).

• Wydział poszczycić może się sporymi osiągnięciami w kształceniu studentów. **Katarzyna Mazur** (V rok zarządzania i marketingu) otrzymała stypendium Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu na rok akademicki 2004/2005 za osiągnięcia w nauce, natomiast absolwentka, mgr **A. Wągrodzka** uzyskała trzecią nagrodę w konkursie miesięcznika „Samorząd Terytorialny” na najlepsze rozprawy doktorskie i prace magisterskie dotyczące samorządu terytorialnego i zagadnień decentralizacji, obronione w latach 2002 i 2003. Nagrodę ufundował Związek Powiatów Polskich. Promotorem pracy pt. *Analiza realizacji budżetu samorządu terytorialnego na przykładzie powiatu nyskiego* jest dr **Henryk Lewandowski**. Gratulujemy!

• Dane biograficzne prof. **Mariana Ciepaja**, kierownika Katedry Prawa i Administracji wpisane zostały do Złotej Księgi Nauk Humanistycznych 2004 wydanej przez Polski Instytut Biograficzny. Publikacja stanowi integralną część programu Nauka Polska 3000 i rozwija ideę zapoczątkowaną w 1999 wydaniem Złotej Księgi Nauki Polskiej. Jak czytamy w przedmowie [...] Złota Księga Nauk Humanistycznych jest prezentacją naukowej elity Polski w dziedzinie nauk humanistycznych i pokrewnych. Znalazły się w niej informacje o działalności naukowej blisko dwóch tysięcy uczonych legitymujących się szczególnie donośnymi dokonaniem i którzy uzyskali rekomendację uznanych autorytetów świata nauki.

Zespół redaktorów postawił sobie za cel stworzenie swego rodzaju fotografii współczesności, która ma szansę stać się źródłem informacji dla przyszłych pokoleń [...].

M. Szewczyk

Biblioteka Główna

Działalność biblioteki Politechniki Opolskiej w 2004 roku

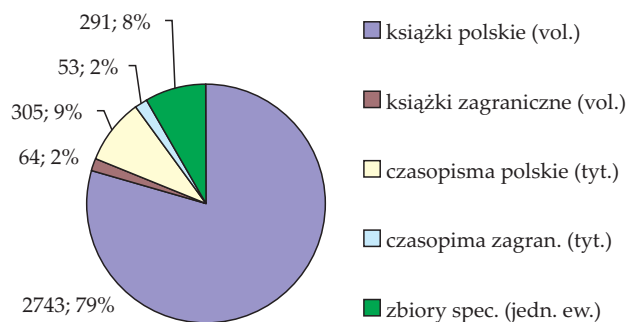
W 2004 roku komisje akredytacyjne wizytujące wydziały Politechniki Opolskiej również wizytowały bibliotekę. Pozytywnie oceniły księgozbiór, różnorodność usług bibliotecznych oraz warunki pracy w Bibliotece Głównej i bibliotekach wydziałowych.

W 2004 roku powiększył się księgozbiór biblioteki o kolejne pozycje książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Oprócz zakupu i darów istotnym źródłem pozyskiwania zbiorów jest nadal wymiana między naukowymi bibliotekami. Tą drogą nie tylko wzbogacamy swój księgozbiór, ale również promujemy dorobek naukowy pracowników Politechniki Opolskiej. Szczególnie cennymi nabytkami są normy. Po podpisaniu porozumienia o utworzeniu Punktu Informacji Normalizacyjnej w naszej bibliotece, w 2004 r. otrzymaliśmy w darze od Polskiego Komitetu Normalizacyjnego 2851 norm na kwotę 108 020 zł. Jesteśmy jedyną biblioteką w regionie opolskim posiadającą tak bogaty zbiór norm szczególnie cenny nie tylko dla dydaktyki i badań naukowych, ale również dla

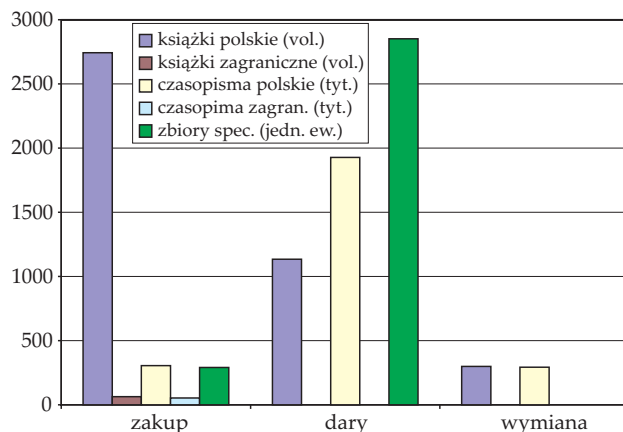
kadry inżyniersko-technicznej. Utworzony Punkt Informacji Normalizacyjnej cieszy się dużym zainteresowaniem firm, zakładów pracy i indywidualnych odbiorców.

Szczegółowe dane związane z ilością i kosztami zakupu zbiorów przedstawiają rysunki 1–3.

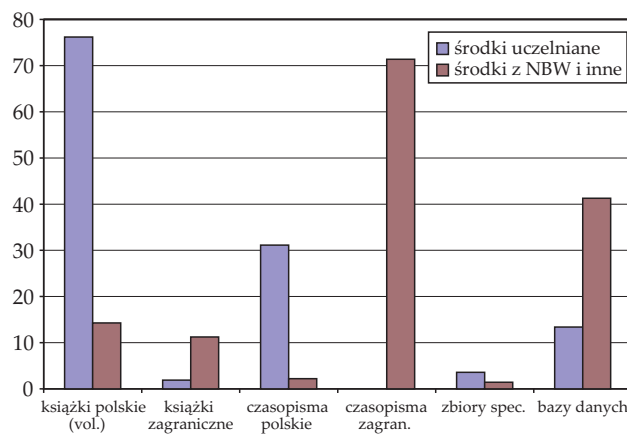
Razem zbiory biblioteki Politechniki Opolskiej 31 grudnia 2004 roku liczyły 433.037 dokumentów bibliotecznych w tym: książek 162.800, czasopism 42.967 vol. i zbiorów specjalnych 227.270 jednostek ewidencyjnych.

Rys. 1. Zakup zbiorów w 2004 roku

Rys. 2. Ilości pozyskanych zbiorów wg źródeł wpływu

Rys. 3. Wydatki biblioteki na zakup zbiorów w 2004 roku w zł.

Tabela 1. Struktura czytelników korzystających z czytelni bibliotek Politechniki Opolskiej w 2004 roku

Czytelnicy odwiedzający czytelnie	Biblioteka Główna	Biblioteka WM	Biblioteka WB	Biblioteka WWFiF	Biblioteka WZiIP	Ogółem
Pracownicy PO	424	1.383	704	614	256	3.381
Studenci PO	29.166	18.960	18.946	14.744	11.021	92.837
Inni	967	535	225	93	145	1.965
Razem	30.557	20.878	19.875	15.451	11.422	98.183

Tabela 2. Struktura zbiorów udostępnionych w 2004 roku w czytelniach bibliotek Politechniki Opolskiej

Rodzaj zbiorów udostępnionych w vol.	Biblioteka Główna	Biblioteka WM	Biblioteka WB	Biblioteka WWFiF	Biblioteka WZiIP	Ogółem
Książki	148.041	186.029	11.622	28.479	36.888	411.059
Czasopisma	96.889	144.322	33.379	64.846	5.167	344.603
Zbiory specjalne	7.113	3.169	4.793	149	---	15.224
Razem	252.043	333.520	49.794	93.474	42.055	770.886

W 2004 roku do biblioteki zapisano 1.005 nowych czytelników, a z wszystkich czytelni skorzystało ponad 98 tysięcy osób. Wypożyczono 30.771 książek ponad 30 tysiącom czytelników, a w czytelniach udostępniono ponad 770 tysięcy książek, czasopism i zbiorów specjalnych, co ilustrują tabele 1–2.

Ogółem w roku sprawozdawczym Bibliotekę Główną (wypożyczalnia i czytelnia) oraz biblioteki wydziałowe odwiedziło 130.056 osób, którym udostępniono 801.657 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych.

W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych dla pracowników i studentów wyższych lat zrealizowano 400 zamówień na książki i artykuły z czasopism. Dla bibliotek krajowych i zagranicznych zrealizowano 152 zamówienia z naszych zbiorów.

W 2004 roku czytelnicy mieli dostęp w trybie on-line do 5.500 czasopism elektronicznych w bazach SPRINGER, EIFL-EBSCO i ELSEVIER.

Tabela 3. Wykorzystanie baz czasopism elektronicznych w 2004 r.

Baza	Liczba pobranych artykułów bazy
SPRINGER	1713
EIFL-EBSCO	499
ELSEVIER (dane od 1.01.04 do 31.12.04)	14.202

Największym zainteresowaniem pracowników Politechniki cieszyły się następujące czasopisma:

- The International Journal of Pressure Vessels and Piping – 1.185 pobranych artykułów
- European Journal of Operational Research – 851 pobranych artykułów
- Journal of Differential Equations – 699 pobranych artykułów
- International Journal of Fatigue – 645 pobranych artykułów
- Cement and Concrete Research – 333 pobranych artykułów

Analiza wykorzystania pełnotekstowych czasopism elektronicznych potwierdza słuszność zakupu tych źródeł informacji. Duże zainteresowanie czytelników bazami obliuguje bibliotekę do starań o rozszerzanie oferty o nowe bazy.

Wykorzystanie stanowisk multimedialnych

Ponieważ stanowiska multimedialne w czytelni Biblioteki Główniej, Oddziale Informacji Naukowej i Bibliotece Wydziału Mechanicznego cieszyły się dużym zainteresowaniem czytelników, we wrześniu 2004 r. zakupiono trzy dodatkowe stanowiska do bibliotek wydziałowych. Potrzebę zakupu kolejnych stanowisk multimedialnych zgłaszali również czytelnicy w anonimowej ankiecie, przeprowadzonej w bieżącym roku, oceniającej pracę biblioteki. W tabeli nr 4 przedstawiono wykorzystanie tych stanowisk.

Tabela 4. Wykorzystanie stanowisk multimedialnych

Agenda biblioteczna	Liczba korzystających	Świadczone usługi – liczba wejść		
		Internet	Bazy biblioteczne	Skanowanie, drukowanie, poczta
Czytelnia	2.995	2.104	115	4.219
OIN	695	190	176	501
BWM	2.498	1.231	778	489
BWB	3.353	3.150	265	975
BWZiIP	2.061	1.697	463	1.211
BWWFiF	1.810	1.780	588	1.631
Razem	13.412	10.152	2.385	9.026

Dzięki dotacji KBN zakupiono Switch zwiększający przepustowość sieci Internet do 1 Gbit, co wpłynęło na poprawę warunków korzystania z baz poprzez tę sieć. Czytelnicy wysoko ocenili możliwość korzystania z bezprzewodowego Internetu w Bibliotece Główniej.

Dużym zainteresowaniem użytkowników cieszą się tworzone przez pracowników Oddziału Informa-

cji Naukowej bazy bibliograficzne oraz komputerowe kartoteki zagadnieniowe. Zwiększa się liczba osób korzystających z merytorycznych kwerend pozwalających na znalezienie potrzebnej informacji. Bibliotekarze OIN badają cytowania publikacji pracowników Uczelni w Science Citation Index, oraz współczynnik impact faktor czasopism, w których publikują nasi pracownicy. W ramach zajęć dydaktycznych przeszkolono ponad 2.000 studentów pierwszego roku wszystkich wydziałów. Sukcesywnie szkolono doktorantów i innych pracowników Uczelni w obsłudze baz bibliograficznych.

Ważnym elementem działalności informacyjnej biblioteki jest organizacja wystaw promujących zbiory. W 2004 roku zorganizowano wystawy:

- „Przegląd nowości zakupionych w 2003 roku”
- „Dorobek naukowy pracowników Politechniki Opolskiej w 2003 roku”
- „Człowiek wobec zagrożeń XXI wieku”
- „Punkt Informacji Normalizacyjnej w Bibliotece Głównej Politechniki Opolskiej”

Pracownicy Biblioteki Politechniki Opolskiej wygłosili referaty na konferencjach i opublikowali następujące artykuły:

1. Czerwińska E.: Działalność Biblioteki Politechniki Opolskiej w 2003 roku. *Wiadomości Uczelniane PO*, 2004, nr 7 s. 21–22, 29

2. Czerwińska E.: Punkt Informacji Normalizacyjnej w Bibliotece Głównej Politechniki Opolskiej. *Wiadomości Uczelniane PO*, 2004, nr 7, s. 10, 29

3. Kmiecik A.: Bazy danych Biblioteki Politechniki Opolskiej – wyjście naprzeciw potrzebom informacyjnym użytkowników, *Roczniki Biblioteczne Uniwersytetu Opolskiego*. 2004 R VII, s. 11–14

4. Szlejf H.: Potrzeby informacyjne użytkowników a działalność szkoleniowa i marketingowa Biblioteki Politechniki Opolskiej, *Roczniki Biblioteczne Uniwersytetu Opolskiego*. 2004 R VII, s. 33–39

5. Czerwińska E., Żelawska E.: Użytkownicy Biblioteki Głównej Politechniki Opolskiej w świetle badań. *Roczniki Biblioteczne Uniwersytetu Opolskiego*. 2004 R VII, s. 7–10

6. Czerwińska E.: Działalność Biblioteki Politechniki Opolskiej w 2002 roku. *Roczniki Biblioteczne Uniwersytetu Opolskiego*. 2004 R VII, s. 93–97

7. Chmielnicka-Szymczak M.: Najważniejsze wydarzenia z działalności Biblioteki Głównej Politechniki Opolskiej w 2002 roku. *Roczniki Biblioteczne Uniwersytetu Opolskiego*. 2004 R VII, s. 99–101

8. Czerwińska E.: Biblioteki duńskie na przełomie XX i XXI wieku. *Wiadomości Uczelniane PO*, 2004, nr 7 s. 19-20

9. Fedynyszyn K.: Kolekcje „szarej literatury” i „egzemplarza archiwalnego” gromadzone w Bibliotece Głównej Politechniki Opolskiej i jej agendach. *Pomagamy sobie w pracy*, 2004 nr 3, s. 7–13

10. Kmiecik A.: Czasopisma elektroniczne i ich wykorzystanie w Bibliotece Politechniki Opolskiej. *Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej*, 2004 nr 3-4,

11. Kmiecik A.: Wykorzystanie pełnotekstowych elektronicznych źródeł informacji. *Wiadomości Uczelniane PO*, 2004, nr 8, s. 15-16

12. Kurek M., Żelawska E.: PN ISO 9001:2000 jako podstawa certyfikacji systemu zarządzania jakością w bibliotekach. Referat wygłoszony na seminarium „Droga do uzyskania certyfikatu ISO w bibliotekach naukowych Opola” Opole 2004, 27.10.2004

13. Biegus S.: Biblioteka Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. *Wiadomości Uczelniane PO*, 2004, nr 4 s. 11–12

14. Kowal J., Glapa T., Szlejf H.: Biblioteka Główna Politechniki Opolskiej. *Forum Akademickie – wysłano do druku*

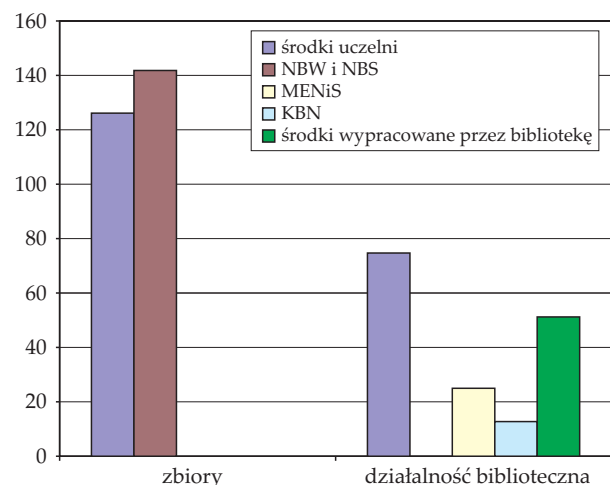
Biblioteka cieszyła się dużym zainteresowaniem podczas II Opolskiego Festiwalu Nauki. Interesowano się zbiorami gromadzonymi zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej oraz usługami bibliotecznymi. Potwierdziła to duża frekwencja zwiedzających bibliotekę w pierwszym dniu festiwalu oraz liczni goście odwiedzający stoisko na niedzielnym pikniku.

W minionym roku Biblioteka Politechniki Opolskiej kontynuowała współpracę z 41 bibliotekami krajowymi i zagranicznymi w zakresie wymiany zbiorów, tworzenia wspólnych baz: SYMPO dokumentującej materiały konferencyjne, BAZTECH indeksującej polskie techniczne czasopisma naukowe, dostępu do światowych baz INSPEC, EIFL /EBSCO oraz ELSEVIER.

Działalność biblioteki w 2004 roku finansowana była ze środków Uczelni, dotacji MENiS, KBN, wydziałów i instytutów Politechniki (NBS, NBW) oraz ze środków wypracowanych przez naszą jednostkę. Rysunek 4 ilustruje strukturę wydatków na zbiory i działalność biblioteki.

Duży udział wydziałów w kosztach zakupu zbiorów jest spowodowany zmianą sposobu finansowania prenumeraty czasopism zagranicznych. Od czterech lat dotację tę dostają wydziały w ramach NBS.

Rys. 4. Koszty związane z działalnością biblioteczną w 2004 roku (w tys. zł)

Elżbieta Czerwińska,
Biblioteka Główna Politechniki Opolskiej

Dział Współpracy Międzynarodowej i Programów Unii Europejskiej

Drodzy studenci

W marcu bieżącego roku na studia z programu Socrates/ Erasmus wyjeżdża ogółem 12 studentów. Tym samym kończy się pewien etap programu na rok 2004/2005, a zaczyna pierwszy etap programu na rok akademicki 2005/2006. Wszyscy zainteresowani wyjazdem na studia zagraniczne proszeni są o przyjęcie na spotkanie inauguracyjne, które odbędzie się 2 marca br. w sali B325 (budynek główny PO, trzecie piętro).

W tym roku akademickim przygotowaliśmy niezwykle ciekawą ofertę stypendialną. Do uczelni partnerskich dołączył University of Abertay, UK, Université d'Orléans oraz Université de Bourgogne z Francji, uczelnia włoska: Università Degli Studi di Firenze, prezentujący bogatą ofertę turecki Gaziantep Universitesi oraz niezwykle ciekawy Mykolo Romerio Universitetas w Wilnie. Prowadzone są również rozmowy z Fachhochschule Bielefeld oraz Fachhochschule Kiel.

Ogółem, w tym roku akademickim możemy zaoferować 113 miejsc dla kandydatów ze wszystkich wydziałów Politechniki Opolskiej.

Szczegółowe informacje na temat oferty, kierunków, wymogach itp. uzyskają zainteresowani na spotkaniu 2 marca. W każdej chwili można przyjść także do Biura Programów Edukacyjnych (ul. Mikołajczyka 5, pok. 115A) lub odwiedzić stronę internetową: www.bwm.po.opole.pl.

Zapraszamy!

Agnieszka Bałazy

Beatriz oraz **Davinia** to studentki, które przybyły ze słonecznej Hiszpanii i zdecydowały się odbyć w Opolu cały rok studiów. Obie studiuje turystykę na Escuela Politecnica Superior de Gandia, szkole działającej pod patronatem Uniwersytetu w Walencji. W Opolu kontynuują edukację na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, na kierunku *turystyka i rekreacja*.

Beatriz interesuje się kinem, podróżami i muzyką. W Polsce chciałaby zdobyć nowe doświadczenia, poznać nowych, ciekawych ludzi, poprawić znajomość angielskiego oraz zdobyć punkty konieczne do ukończenia studiów. Polska jest dla niej pięknym krajem, głównie dzięki dużej ilości zieleni. Chciałaby zwiedzić Kraków, ponieważ wiele osób mówi, że jest to najpiękniejsze miasto w Polsce. Nie podoba jej się komunikacja miejska, mówi, że zawsze w autobusie coś im się przydarza, a jakość dróg jest fatalna. Pogoda u nas zdecydowanie różni się od hiszpańskiej, ale jest to kolejna interesująca cecha Polski. Na pytanie, dlaczego wybrały nasz kraj, odpowiada – dlaczego nie? Jest to nowy kraj Unii Europejskiej. Beatriz mówi, że ma wielu przyjaciół w Socratesie, akademiku, w którym mieszka. Oni chętnie pomagają w razie potrzeby, niektórzy znają hiszpański i interesują się ich krajem. Dla Beatriz nasz język jest bardzo trudny, ale stara się uczyć i rozmawiać po polsku.

Jej koleżanka, Davinia interesuje się podróżami. Najbardziej chciałaby zwiedzić całą Polskę, Włochy, Francję, Niemcy i Meksyk. Jej ulubionym rodzajem muzyki jest muzyka latynoska, ponieważ jest bardzo rytmiczna. Ulubiony wykonawca latynosi to David Bisbal, ale jest również otwarta na inne typy jak np. hip-hop, rap czy pop-rock. W Polsce chciałaby zdobyć punkty

zaliczeniowe, poznać nowych, ciekawych ludzi i dobrze się bawić. Narzeka na zimną pogodę, ale bardzo za to podoba się jej śnieżny krajobraz. Ma więc nadzieję, że zobaczy wkrótce więcej śniegu.

Tym samym zakończyliśmy prezentacje studentów, którzy przyjechali do Opola w semestrze zimowym. Już teraz w akademiku Socrates można spotkać trójkę nowych gości – Adalberta i Alexa z Koblenz oraz Frederica z Saint-Etienne. W przyszłym tygodniu spodziewamy się przyjazdu trzech studentów z Turcji, kolejnej trójki z Koblenz i również trzech z Merseburga. W następnym numerze przedstawimy pierwsze wrażenia Adalberta, Alexa i Frederica z pobytu w naszym kraju.

Agnieszka Bałazy

III Opolski Festiwal Nauki

Zapadły pierwsze decyzje związane z przygotowaniem III Opolskiego Festiwalu Nauki. Znany już jest termin, w tym roku święto opolskiej nauki obchodzone będzie w dniach 16, 17 i 18 września, a główny ciężar przygotowania imprezy spoczywać będzie na Uniwersytecie Opolskim. Jak poinformowała dr **Aleksandra Żurawska**, pełnomocnik rektora Politechniki Opolskiej ds. organizacji III festiwalu znani już są koordynatorzy poszczególnych jednostek odpowiedzialni za sprawy związane z przygotowaniem festiwalu nauki. Pierwsze posiedzenie organizacyjne odbyło się 16 lutego br. W tym roku przygotowanie festiwalowej oferty Politechniki Opolskiej koordynować będą: dr hab. inż. **Lechosław Grabowski**, prof. PO z Wydziału Budownictwa, dr inż. **Jolanta Dąbrowska** i mgr **Magdalena Tokarska** z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, dr inż. **Jarosław Mamala** z Wydziału Mechanicznego, dr **Jan Szy-**

guła z Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, dr **Ewa Kulińska** z Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji, mgr **Adam Ingram** z IMFiCh, dr **Elżbieta Czerwińska** z Biblioteki Głównej oraz mgr **Mieczysław Szumny** ze SJO.

Biuro III OFN tworzą dr Aleksandra Żurawska – pełnomocnik rektora PO ds. organizacji III OFN, mgr **Elżbieta Czaja**, mgr **Krzysztof Sławiński** z DWiP.

Na program trzydniowej festiwalowej oferty – podobnie jak w ubiegłym roku – złożą się dni otwarte na opolskich uczelniach, dyskusje panelowe oraz piknik naukowy. Tegoroczny piknik naukowy ma odbyć się na placu Kopernika przed gmachem głównym Uniwersytetu Opolskiego.

KS

I Akademickie Mistrzostwa Opola w Pływaniu o Puchar JM Rektora Politechniki Opolskiej

Rozpoczęły się prace nad organizacją I Akademickich Mistrzostw Opola w Pływaniu o Puchar JM Rektora Politechniki Opolskiej. Według wstępnych ustaleń mistrzostwa zaplanowano na kwiecień br., a ich miejscem będzie basen PSP nr 5 przy ul. Hubala. W organizację mistrzostw zaangażowani są pracownicy biura rektora PO, Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii oraz AZS Politechniki Opolskiej. Po raz pierwszy zawody pływackie zgrupują na starcie studentów wszystkich opolskich uczelni,

a do rywalizacji zaproszeni zostali także pracownicy. Jak poinformował pan **Tomasz Kostuś**, został przygotowany i złożony w Urzędzie Miasta wniosek o grant na dofinansowanie przedsięwzięcia, co na pewno ułatwi przygotowanie i zarazem zminimalizuje koszty organizatorów zawodów. O postępach prac związanych z przygotowaniem imprezy informować będziemy w kolejnych numerach.

kd

Program spotkań Duszpasterstwa Nauczycieli Akademickich

Na rozpoczynający się semestr kapelan akademicki przygotował dla członków i sympatyków DNA nowy program. Oto szczegóły:

12 II godz. 17.00 (aula w Muzeum Diecezjalnym) – wykład otwarty: Biblijny przekaz Ostatniej Wieczerzy – ks. prof. dr hab. **Janusz Czernski**

18 II godz. 19.00 (kaplica DA Resurrexit – ul. Drzymały 1a): msza św. na rozpoczęcie nowego semestru. Po mszy św. spotkanie informacyjne na temat planowanej podróży pielgrzymkowo- krajoznawczej do Bośni-Hercegowiny, Chorwacji i Słowenii w dniach 11–18.06.05

19 II godz. 17.00 (aula w Muzeum Diecezjalnym) – wykład otwarty: Udział wiernych w celebracji eucharystycznej (rys historyczny) – ks. prof. dr hab. **Kazimierz Dola**

26 II godz. 17.00 (aula w Muzeum Diecezjalnym) – wykład otwarty: Ekumeniczny wymiar realnej obecności Chrystusa w Eucharystii – ks. abp prof. dr hab. **Alfons Nossol**, Wielki Kanclerz Wydziału Teologicznego UO

5 III godz. 17.00 (aula w Muzeum Diecezjalnym) – wykład otwarty: Eucharystia w literaturze – dr **Zbigniew SolSKI**, Eucharystia w malarstwie – ks. dr **Piotr Maniurka**

9 III godz. 18.00 (kościół seminaryjno-akademicki) – msza św. z okazji Święta UO

12 III godz. 17.00 (aula w Muzeum Diecezjalnym) – wykład otwarty: Muzyka w Eucharystii – ks. dr **Joachim Waloszek**, rektor WSD Eucharystia w muzyce – dr hab. **Remigiusz Pośpiech**

16 III ok. godz. 19.30 (kościół NSPJ) akademicka droga krzyżowa ulicami Opola

19 III godz. 17.00 (aula w Muzeum Diecezjalnym) – wykład otwarty: Komunia na rękę – ks. prof. dr hab. **Helmut Sobeczko**

22 IV godz. 19.00 (ośrodek DA Resurrexit) – IV spotkanie synodalne: Pastoralna troska o małżeństwo i rodzinę (ks. dr **Jerzy Dzierżanowski**, przewodniczący Komisji Synodalnej ds. Rodziny)

7 V – 69 Ogólnopolska Pielgrzymka Akademicka na Jasną Górę (ze względów organizacyjnych proszę o zgłoszenie udziału do 30.04. – tel. 44 12 805)

3 VI godz. 19.00 (kościół seminaryjno-akademicki) – msza św. na zakończenie roku akademickiego z udziałem scholi łańciskiej WSD; przewodniczy ks. rektor dr **Joachim Waloszek**. Po mszy św. spotkanie przed wyjazdem do Bośni-Hercegowiny, Chorwacji i Słowenii.

ks. *Marcin Worbs*, kapelan-duszpasterz nauczycieli akademickich

Regulamin przyznawania studentom kończącym studia w Politechnice Opolskiej miana wyróżniającego się absolwenta, zgodnie z § 36 ust. 4 Regulaminu studiów.

1. Osoba kończąca studia z wynikiem bardzo dobrym może otrzymać dodatkowy wpis do suplementu do dyplomu stwierdzający, że jest wyróżniającym się absolwentem, jeżeli:

- uzyskała za okres studiów średnią ocen, co najmniej równą średniej arytmetycznej ocen progowych z wszystkich lat studiów na danym kierunku, uprawniających studenta do pobierania stypendium za wyniki w nauce,
- otrzymała za pracę dyplomową ocenę bardzo dobrą,
- aktywnie uczestniczyła w działalności studenckich kół naukowych, i/lub ogólnouczelnianych organizacji studenckich, i/lub brała udział w międzynarodowych programach edukacyjnych, a także i/lub aktywnie działała na rzecz środowiska akademickiego.

2. Decyzję o wyróżnieniu podejmuje dziekan na wniosek komisji egzaminu dyplomowego.

3. Liczbę ww. wniosków w granicach do 15% absolwentów danego kierunku i rodzaju studiów określa dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

4. Wpisu, że absolwent otrzymał miano wyróżniającego się absolwenta, dokonuje się w suplementie do dyplomu stanowiącym charakterystykę jego sylwetki.

Przedstawiony regulamin stanowi załącznik do Zarządzenia Rektora nr 7.2005 z dnia 7 lutego 2005 r. i wszedł w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od 1 października 2004 r.

Załącznik do zarządzenia nr 7/2005 Rektora PO z dnia 7.02.2005 r.

Studenckie Koło Naukowe

SKRUBER

przy Katedrze Inżynierii Procesowej

W semestrze zimowym odbyło się wiele interesujących wycieczek i spotkań. Na początku mieliśmy okazję zapoznać się z technologią przetwarzania buraka w cukier dzięki wizycie w Cukrowni Otmuchów. Jest to niezwykle ciekawy proces i wcale nie tak skomplikowany jak nam się wcześniej wydawało, a zarazem pouczający jednocześnie jak efektywnie korzystać z dóbr natury. Przy okazji zwiedziliśmy kopalnię i muzeum złota w Złotym Stoku. Niestety, w kopalni nikomu nie udało się znaleźć złota, mimo zapewnień przewodnika, że jest to możliwe (w muzeum można było tylko obejrzeć złote eksponaty), co nie zmąciło jednak naszych dobrych nastrojów. W połowie listopada, wraz z kolegami i koleżankami z innych specjalności, udaliśmy się na Międzynarodowe Targi Ekologiczne POLEKO do Poznania. Tam mieliśmy okazję poznać oferty polskich i zagranicznych firm prezentujących najnowocześniejsze rozwiązania w dziedzinie proekologicznych technologii. Dwa kolejne wyjazdy wiodły do Gliwic, do fabryki samochodów OPEL-Polska, gdzie mogliśmy zapoznać się z tokiem produkcji pojazdów.

Ponieważ czasu mieliśmy sporo, postanowiliśmy pogłębić naszą wiedzę na temat gospodarki wodno-ściekowej, dlatego udaliśmy się do pobliskiej Miejskiej Oczyszczalni Ścieków. Drugi wyjazd do Gliwic związany był ze zwiedzaniem laboratoriów naukowo-badawczych Instytutu Inżynierii Chemicznej Polskiej Akademii Nauk w Gliwicach.

Z kolei, w styczniu br. odbyła się niezwykła dla nas impreza, czyli integracyjne spotkanie członków SKN SKRUBER. To miła tradycja naszego koła, którą zapoczątkowało tzw. spotkanie milenijne w 2000 r.

Obecnie koło nasze skupia w swych szeregach kilkadziesiąt osób, studentów 4. i 5. roku Wydziału Mechanicznego studiujących na specjalnościach procesy i urządzenia inżynierii środowiska oraz maszyny, urządzenia przemysłowe i ochrony środowiska, i spotkanie to było dla nas niezwykle ważne. Miło nam też nadmienić, że w spotkaniu tym uczestniczyli również pracownicy Katedry Inżynierii Procesowej, którzy udzielili nam wiele cennych wskazówek z zakresu dalszej naszej działalności studencko-naukowej oraz organizacyjnej.

Więcej informacji o naszych dokonaniach można znaleźć na stronie internetowej SKN Skruber, do odwiedzania której serdecznie zapraszamy (www.skruber.po.opole.pl)

*Ze studenckim pozdrowieniem
A. Mondzelewska, B. Mogielnicka*

Etniczny kontekst zarządzania regionem opolskim (Część II)

Zróznicowanie procesów społeczno-demograficznych

1. Procesy demograficzne

Potwierdzenia hipotezy o niekorzystnych tendencjach demograficznych zachodzących głównie na obszarach zamieszkałych przez ludność niepolską szukano na podstawie przebiegu podstawowych procesów demograficznych w województwie opolskim w okresie 1975-2002 r. odnosząc charakterystykę tych zmian do przestrzennego rozmieszczenia (według miast i wsi) ludności deklarującej podczas spisu z 2002 r. niepolską orientację narodową¹.

Próbie porównań przebiegu podstawowych procesów demograficznych ujęto w odniesieniu do całego okresu 1975-2002, ale także w podziale na okres 1975-1988, oraz 1989-2002 r.² Przesłanką przemawiającą za takim podziałem okresu badawczego był fakt powstania, po 1989 r. nowej sytuacji polityczno-prawnej, ale także nowych warunków funkcjonowania mniejszości na terenie regionu.

Ustalone współczynniki korelacji (tab. 1.) stanowiące wyjściową fazę procesu wyjaśniania wykazują występowanie jednej określonej tendencji (o różnej sile hipotetycznych zależności) a mianowicie przestrzenne

¹ przestrzenne rozmieszczenie ludności składającej taką deklarację jest wysoce zbliżone z odsetkiem ludności autochtonicznej, ustalonej przez R. Rauzińskiego dla 1990 r.

² w badaniach wykorzystano przede wszystkim dane GUS i US w Opolu zawarte w: Podstawowe informacje ze spisu powszechnego (według gmin). Województwo Opolskie, Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań. Powszechny Spis Rolny, Urząd Statystyczny w Opolu, Opole 2003; Ludność. Stan i struktura demograficzno-społeczna. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań. Powszechny Spis Rolny, GUS, Warszawa, sierpień, 2003; Ludność. Stan oraz struktura demograficzna i społeczno-ekonomiczna. Województwo Opolskie, Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań. Powszechny Spis Rolny, Urząd Statystyczny w Opolu, Opole 2003, oraz roczniki i inne materiały i zestawienia GUS.

Tabela 1. Współczynniki korelacji pomiędzy odsetkiem ludności niepolskiej w poszczególnych miastach i gminach a określonymi współczynnikami ruchu naturalnego

Wyszczególnienie	Lata		
	Razem 1975–2002	1975–1988	1989–2002
Współczynnik małżeństw	-0,45	-0,54	-0,58
Współczynnik urodzeń	-0,29	-0,43	-0,43
Współczynnik zgonów	0,30	0,61	-0,08
Współczynnik umieralności niemowląt	-0,10	-0,16	-0,11
Przyrost naturalny	-0,39	-0,63	-0,35

Źródło: jak w przypisie 2, opracowanie własne

powiązanie pomiędzy rosnącym odsetkiem ludności niepolskiej a zjawiskami demograficznymi o niekorzystnym kierunku zmian.

Indykatorem zmian demograficznych zachodzących w danej populacji może być przyrost naturalny (surowy lub jako relacja stopy urodzeń i stopy zgonów) informujący o ostatecznym bilansie ruchu naturalnego. Wskazać należy na dwa zjawiska – na linię trendu zgonów (względna stabilizacja) oraz na trend spadku urodzeń. Łącząc wykazaną tendencję z współczynnikiem korelacji pomiędzy wielkością przyrostu naturalnego i odsetkiem ludności niepolskiej ($r = -0,4$) otrzymujemy wstępną przesłankę do stwierdzenia, iż za zmiany modelu rozwoju ludności w województwie opolskim w większym stopniu odpowiada ludność niepolska, mieszkająca w 80% na terenach wiejskich Opolszczyzny, ale intensywnie uczestnicząca w strumieniu migracji zagranicznych.

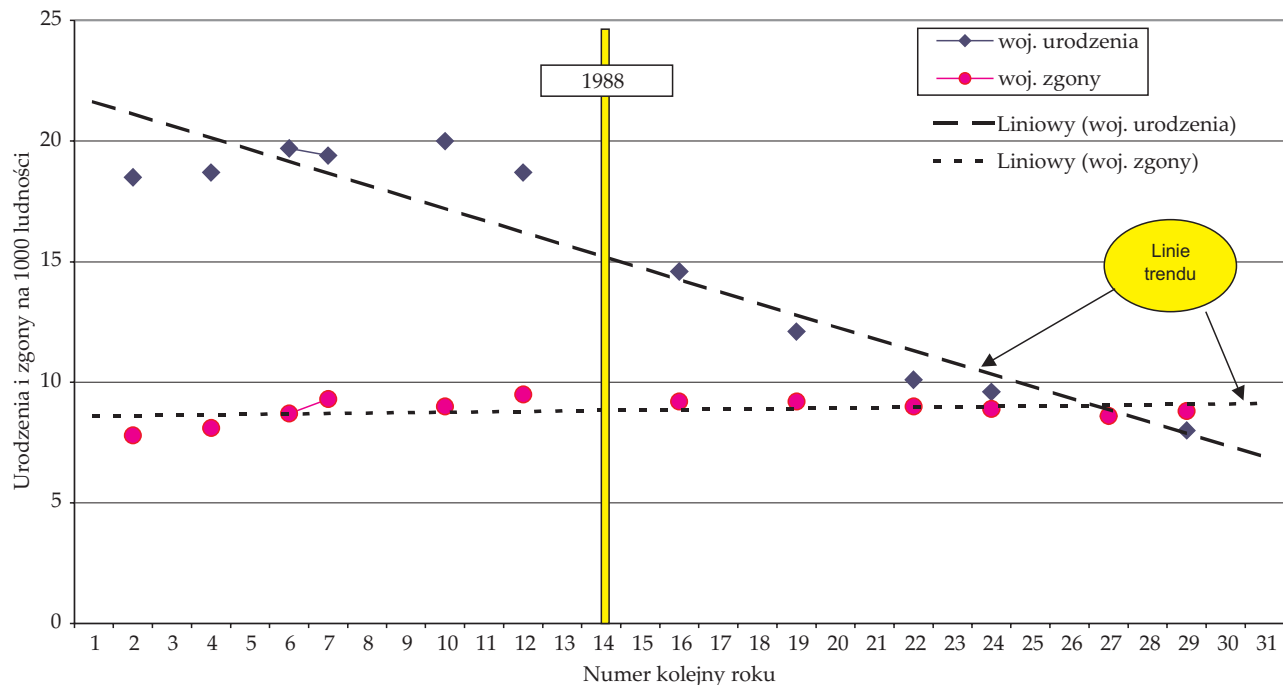
Procesy demograficzne zachodzące w regionie, które łączą się w aspekcie przestrzennym z rozmieszczeniem mniejszości mają negatywny skutek dla rozwoju ludności w regionie:

- spada liczba zawieranych małżeństw,
- spada współczynnik urodzeń,
- rośnie współczynnik zgonów,
- spada przyrost naturalny,
- neutralne (nie wykazujące przestrzennego powiązania z odsetkiem ludności niepolskiej) są współczynniki umieralności niemowląt oraz liczby urodzeń żywych na 1 zawierane małżeństwo.

Na podstawie obserwacji zachodzących procesów wysoce prawdopodobna jest hipoteza, iż istniejąca tendencja obniżania poziomu urodzeń utrzyma się, a z uwagi na niższe w woj. opolskim współczynniki zgonów aniżeli średnio w Polsce i przy przyjęciu przez całą ludność regionu wzorca zachowań demograficznych związanych obecnie w znacznym stopniu z mniejszością, na terenie województwa opolskiego wystąpić może swoista zapaść demograficzna.

2. Zjawiska społeczne – edukacja

W sferze zjawisk społecznych zachodzących na terenie regionu istotne wydaje się wskazanie przede wszystkim na dwa problemy - poziom edukacji i rozmiary migracji zagranicznych. Skala i charakter wymienionych zjawisk wpływa w sposób bezpośredni, ujemny, na potencjał społeczno-demograficzny regionu. Wykazane wyżej odwrotne korelacje pomiędzy udziałami ludności niepolskiej w ogólnej liczbie mieszkańców gminy a niekorzystnymi tendencjami w ruchu naturalnym (np. większy spadek zawieranych małżeństw w populacji mniejszości, czy spadek urodzeń) współwystępują z płaską strukturą aspiracji edukacyjnej

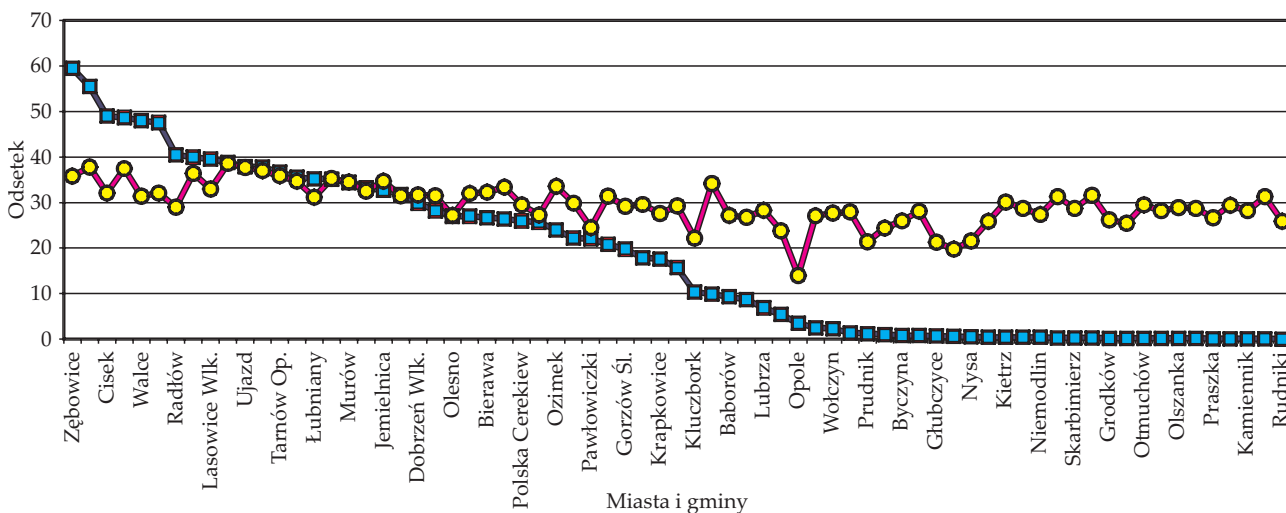

Ryc. 1. Województwo opolskie. Miasta i gminy. Przyrost naturalny w wybranych latach z okresu 1975-2002
 Źródło: jak w przypisie 2, opracowanie własne.

Tabela 2. Województwo opolskie. Miasta i gminy. Współczynniki korelacji pomiędzy odsetkiem ludności niepolskiej a odsetkami ludności o określonym poziomie wykształcenia

Wykształcenie	Woj. razem (korelacja z odsetkiem lud. polskiej)	Woj. razem (korelacja z odsetkiem lud. niepolskiej)	Miasta i gminy-miejsko-wiejskie, korelacja z odsetkiem lud. polskiej)	Miasta i gminy miejsko-wiejskie (korelacja z odsetkiem lud. niepolskiej)	Gminy wiejskie (korelacja z odsetkiem lud. polskiej)	Gminy wiejskie (korelacja z odsetkiem lud. niepolskiej)
Wyższe	0,37	-0,39	0,37	-0,42	0,28	-0,27
Średnie - razem	0,66	-0,64	0,63	-0,64	0,70	-0,65
Średnie zawodowe	0,69	-0,67	0,60	-0,60	0,77	-0,72
Średnie - LO	0,39	-0,38	0,45	-0,47	0,18	-0,14
Zasadnicze zawodowe	-0,63	0,70	-0,61	0,69	-0,62	0,71

Źródło: Podstawowe informacje ze spisów powszechnych, województwo opolskie, (miasta i gminy), Urząd Statystyczny Opole, Opole 2002; R. Rauziński, mpis powielony; Obliczenia własne

Ryc. 2. Województwo opolskie. Miasta, gminy miejsko-wiejskie i wiejskie. Odsetek ludności niepolskiej i z wykształceniem zasadniczym zawodowym (według spisu 2002)
 Źródło: jak w przypisie 2. Opracowanie własne

wśród ludności. deklarującej w spisie niepolską orientację narodową.

Ujęte (w tabeli 2) współczynniki wykazują – podobnie jak ma to miejsce w charakterystyce procesów demograficznych, negatywne, odwrotne, związki korelacyjne pomiędzy odsetkiem ludności niepolskiej a odsetkiem osób o danym poziomie wykształcenia.

Ustalona reguła: im większy odsetek ludności niepolskiej w danej gminie, tym niższy odsetek ludności o wyższym poziomie edukacji, nie jest zależnością funkcyjną, niemniej badania socjologiczne potwierdzają występowanie orientacji edukacyjnej na tzw. praktyczny zawód (w tym przydatny na zewnętrznym rynku pracy)

Szczególną uwagę zwraca kierunek związku pomiędzy odsetkiem ludności niepolskiej a odsetkiem osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym - zarówno dla obszaru gmin miejsko – wiejskich, ale także dla gmin wiejskich ustalony współczynnik korelacji jest wysoki i wynosi $r = 0,7$, w relacji: im wyższy odsetek

ludności niepolskiej tym wyższy odsetek (na danym terenie) osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Przy uznaniu iż relacje te mają charakter zależności, musimy określić społeczne i ekonomiczne skutki kończenia procesu edukacji na szczeblu zasadniczym zawodowym.

3. Podsumowanie

Na podstawie dwóch charakterystyk-demograficznej i edukacyjnej można przyjąć założenie o istnieniu różnic w przebiegu procesów społeczno-demograficznych wśród dwóch subpopulacji mieszkających na obszarze województwa opolskiego: wśród ludności polskiej, oraz wśród ludności wyrażającej w spisie niepolską orientację narodową. Różnice te powinny zostać zauważone w fazie konstruowania optymalnego modelu zarządzania regionem.

*Dr Kazimierz Szczygielski, Katedra Polityki Regionalnej,
Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji*

Ruszają prace w drugim kampusie

W styczniowym numerze WU (5/130) informowaliśmy o podpisaniu umowy z wykonawcą pierwszego etapu inwestycji na terenie II kampusu, czyli budowy hali sportowej i zaplecza dydaktycznego dla Wydziału

Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. Roboty ruszyły jeszcze w styczniu. Czytelnicy na bieżąco informowani będą o przebiegu inwestycji.

KS

Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Repertuar – marzec 2005

- 2 marca (środa) godz. 18.00 MAKBET* Williama Szekspira, reż. Maja Kleczewska, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł, proscenium – 20 zł
- 3 marca (czwartek) godz. 20.15 ŻABIA KRÓLOWA* Kerstin Specht, reż. Krzysztof Rekowski (spektakl zamknięty)
- 5 marca (sobota) godz. 19.00 MAKBET* Williama Szekspira, reż. Maja Kleczewska, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł, proscenium – 20 zł
- 6 marca (niedziela) godz. 18.00 MAKBET* Williama Szekspira, reż. Maja Kleczewska, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł, proscenium – 20 zł
- 8 marca (wtorek) godz. 17.30 ŻABIA KRÓLOWA Kerstin Specht, reż. Krzysztof Rekowski, Mała Scena, (spektakl zamknięty)
godz. 19.30 ŻABIA KRÓLOWA Kerstin Specht, reż. Krzysztof Rekowski, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 9 marca (środa) godz. 18.00 ŻABIA KRÓLOWA Kerstin Specht, reż. Krzysztof Rekowski, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł, PREMIERA STUDENCKA
- 10 marca (czwartek) godz. 11.00 MATKA JOANNA OD ANIOŁÓW wg Jarosława Iwaszkiewicza, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
godz. 19.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu premierowego – 30 zł, PREMIERA
- 11 marca (piątek) godz. 11.00 MATKA JOANNA OD ANIOŁÓW wg Jarosława Iwaszkiewicza, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
godz. 19.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 12 marca (sobota) godz. 19.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 19.30 ŻABIA KRÓLOWA Kerstin Specht, reż. Krzysztof Rekowski, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 13 marca (niedziela) godz. 16.00 JESZCZE NIE JESTEM GOTOWA... wg Agnieszki Osieckiej, (spektakl zamknięty)
godz. 18.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 15 marca (wtorek) godz. 10.00 KOT W BUTACH wg Hanny Januszewskiej, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Duża Scena, cena biletu na parterze – 20 zł, ulg. – 13 zł, cena biletu na balkonie – 18 zł, ulg. – 12 zł

- godz. 18.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 16 marca (środa) godz. 10.00 KOT W BUTACH wg Hanny Januszewskiej, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Duża Scena, cena biletu na parterze – 20 zł, ulg. – 13 zł, cena biletu na balkonie – 18 zł, ulg. – 12 zł
godz. 18.00 NOŻE W KURACH Davida Harrowera, reż. Bogdan Tosza, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
- 17 marca (czwartek) godz. 10.00 KOT W BUTACH wg Hanny Januszewskiej, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Duża Scena, cena biletu na parterze – 20 zł, ulg. – 13 zł, cena biletu na balkonie – 18 zł, ulg. – 12 zł
godz. 18.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 18 marca (piątek) godz. 18.00 FORMAT: REWIZOR wg Mikołaja Gogola, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł, PO RAZ 50!!!
- 19 marca (sobota) godz. 19.00 FORMAT: REWIZOR wg Mikołaja Gogola, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 20 marca (niedziela) godz. 18.00 NOŻE W KURACH Davida Harrowera, reż. Bogdan Tosza, Mała Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
- 22 marca (wtorek) godz. 11.00 FORMAT: REWIZOR wg Mikołaja Gogola, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 28 marca (poniedziałek) godz. 18.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 30 marca (środa) godz. 18.00 PIASKOWNICA Michała Walczaka, reż. Tomasz Hynek, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- MAKBET* – spektakl wyłącznie dla widzów dorosłych!!!

Teatr zastrzega sobie prawo zmian w repertuarze.

XXX Opolskie Konfrontacje Teatralne „Klasyka Polska 2005” odbędą się między 16 a 23 kwietnia br. teatr Kochanowskiego przedstawi DOŻYWCIE Aleksandra Fredry. Zapraszamy!

Opracowała: Beata Zawada

Teatr im. Jana Kochanowskiego, Plac Teatralny 12, 45-056 Opole,
+48 77 45 39 082 wew. 144, +48 504 439 455
promocja@teatrkochanowskiego.art.pl

Wiadomości Uczelniane – miesięcznik informacyjny Politechniki Opolskiej. Rok XIV, nr 6(131), luty 2005 r.

Zdjęcie na okładce ze sportowych obozów zimowych w Zielenicu

Redaguje zespół: Elżbieta Ciechocińska – grafik, Małgorzata Kalinowska – korekta, Krzysztof Sławiński. Współpracownicy wydziałowi: Andrzej Słodziński (WB), Izabela Carewicz (WEiA), Jolanta Dembicka (WM), Tomasz Bohdan (WWFiF), Mirosława Szewczyk (WZiIP). Stale współpracują: Elżbieta Czaja, Urszula Mazur, Ewa Przystajko, Janusz Fijak, Sławoj Dubiel – zdjęcia, Krystyna Duda – redaktor naczelny, Waldemar Szweda – skład i łamanie.

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45-271 Opole. Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45-271 Opole. Redakcja: ul. Mikołajczyka 3, 45-271 Opole, tel. 400 62 84, e-mail: oficyna@po.opole.pl
Zamówienie: 11/2005. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów.